

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2460
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglezni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Novi red

Jugoslavija stoji pred pomembnim prelomom v prerezu svoje družbe. Nedeljski govor kmetijskega ministra dr. Dragotina Jankovića je nakazal globoke družabne reforme, ki naj preosnujejo in preoblikujejo gospodarsko-družabni red in sestav v naši državi. Jugoslavija je prva država v Evropi, ki naj nudi primer svojevrstne in na organskih osnovah izvedene gospodarske in družabne reorganizacije. Pomen tega reformnega načrta bo mogoče zajeti šele ob primerjavi z reformno-gospodarskimi poizkusi v drugih državah.

Težišče vseh teh reformnih zasnovkov je v državni intervenciji in kontroli. V boljševiški Rusiji je vznikla petletka, fašistična Italija je ustvarila sistem močne državne intervencije. Tudi Roosevelt je s svojim »možganskim trustom« krenil v to smer. V narodnosocialistični Nemčiji vrši danes že 25 uradov strogo kontrolo nad zunanjo trgovino. Med češkoslovaškimi vodilnimi političnimi krogi se ustvarjajo osnutki načrtnega gospodarstva, ki naj zasebno podjetništvo le delno omejuje. In celo v Franciji, klasični deželi gospodarskega liberalizma, je Flandin moral izbegniti vse morebitne nevednosti s slajno zasnovano formulo o »dirigirani svobodi« (liberté dirigée). V to stavbo novih gospodarskih iniciativ je vstopil tudi 72-letni izraziti predstavnik angleškega liberalizma, »najgenialnejša glava« britanskega imperija, David Lloyd Georges, vodja nekoč vsemogočnih liberalov, in proglasil zveličavnost svojega »New Deal«, ki je v svojem bistvu kompilacija ruske petletke in ameriškega rooseveltizma.

Pri vseh teh eksperimentih, ki se dogajajo sredi najraznovrstnejše družbene plastike, ki prehaja od kolektivizma do stanovske države in po najpestrejših narodno-gospodarskih perspektivah, ki nihajo od rahlih državnih poseglov do najdoslednejše državne intervencije, gre za eno ter isto jedro: gospodarstvo uklanjati interesom državne skupnosti pod razpetimi ali bolj zategnjenimi merili. V naši državi se pripravljajo povsem nove reforme, ki so v najtesnejši zvezi z organskim razvojem našega ljudskega, predvsem kmetijskega gospodarstva. Vodilne smernice vsebuje v tem oziru že volilni proglas Jevtičeve vlade, v nekaterih podrobnostih jih je konkretiziral kmetijski minister dr. Janković ob priliki svojega nedeljskega govora.

Po popolnem polomu naše politične demokracije naj bi se uveljavilo načelo ekonomske demokracije s preustrojem jugoslovanske družbe na temeljih združništva, ki je najvidnejši simbol gospodarske demokracije. Združni red je organsko fundiran v tradicijah širokih ljudskih slojev, predvsem našega kmetstva, pa tudi drugih stanov. V takšnem redu je na najbolj posrečeni način zasidrana pametna in psihološka organizacija gospodarstva, kjer se brišejo in izločujejo vsa tista nasprotja v interesih producentov in konzumentov, ki jih je prinesel s seboj kapitalistični družabni red. V združnem je du so pa istočasno varovana načela individualne akcije in pokretnosti, ki jih je boljševiški kolektivizem s svojimi kolhozi, sovhozi ter stodoletno etatistično ureditvijo potlačil in pomandral. Ko kmetijski minister proglašja to reorganizacijo našega gospodarstva z vidika združnih principov, oznanja obenem tudi reformirano zakonodajo, ki naj na pravni podlagi vdihne temu novemu gospodarskemu redu konkretno oblike

Malo zaupanja v pariški sestanek

Konferenca treh se je pričela danes ob 11. uri dopoldne — Velik razdor med stališčem Anglije ter Francije in Italije — Konferenca v Comu in pakt štirih

PARIZ, 23. marca. Angleški čuvaj pečata minister lord Eden je prispel že včeraj z letalom v Pariz, italijanski zunanji podtajnik Suvich pa je prispel tekom noči. Danes ob 11. uri se je pričela konferenca lorda Edena, Laval in Suvicha, ki je bila sklicana zaradi določitev smernic pred odhodom angleškega zunanjega ministra sira Simona in ministra lorda Edena v Berlin in bo trajala verjetno do 17. ure. Sklepi konference se pričakujejo tu z največjo napetostjo. Lord Eden bo jutri odletel s svojim letalom v Amsterdam, kjer se bo pridružil siru Simonu in odletel z njim skupaj v Berlin.

Pariški listi se bavijo obširno z današnjimi posvetovanji, ki naj bi po splošni sodbi ustvarila skupno gledanje Francije, Anglije in Italije napram Nemčiji in položaja, ki ga je ustvaril njen sklep. Ta poizkus pa ima, kakor izgleda, zelo malo upanja, ker je Anglija, kot poroča »Le

Jour«, trdno pripravljena pričeti z Nemčijo separatno pogajanja, ki naj bi pripravila Nemčijo do tega, da bi se udeležila razprave o apelu Francije pred Društvom narodov. Temu se pa Francija in Italija upirata in hočeta doseči skupen protest proti nemškemu sklepu od 16. t. m. Zdi se, da Anglija iz fakičnih razlogov ni pripravljena vdati se pritisku Francije in Italije. Angleška diplomacija hoče, se zdi, preizkusiti trdnost francosko-italijanskega prijateljstva, da bi se v danem trenutku odločila za novo politiko, ki se ji zdi potrebna po nemškem premiku sil v Evropi.

Med diplomati se zlasti podčrtuje dejstvo, da v Pariz ni prišel sir Simon sam, ampak je poslal le Edena in se dela, ko da ga stališče Francije po apelu na Društvo narodov nič več ne briga. Pozornost vzbuja to zlasti zaradi dejstva, da je sir Simon ob drugih prilikah vedno sam prihajal v Pariz. Vprašanje je zato, ali bo

res mogoče najti srednjo bazo med različnimi stališči Anglije na eni ter Francije in Italije na drugi strani? Za Anglijo velja še dalje načelo, da se Nemčija ne sme še dalje izrivati, ampak pridobiti za vrnitev v Društvo narodov. V Angliji že zaradi tega ne odobravajo francoskega koraka, ker dejstva nemške oborožitve sploh ni mogoče spremeniti.

Največji pomen se sedaj pripisuje konferenci v Comu, ki se bo šela po Simonu in Edenovi vrnitvi iz Berlina in se je bodo udeležili Mussolini, sir Simon, Laval in Flandin. Ta konferenca se snide prihodnji četrtek ali petek, zdi pa se, da bi Anglija pritegnila tja tudi Nemčijo, ker bi rada obnovila pakt štirih, ki ga tudi Italija še ni zavrgla, čemur se pa Francija odločno upira in izjavlja, da potem konferenca v Comu sploh ne bi več imela nobenega smisla.

Maurin o nemški oborožitvi

»NARODI EVROPE SE TRESEJO OD STRAHU PRED NEMČIJO, KAKOR ŽIVALI PRED LEVOM.«

PARIZ, 23. marca. V vojaškem parlamentarnem odboru je imel vojni minister general Maurin govor, v katerem je navedel zanimive podatke o moči in organizaciji nemške vojske, ko bo izvedena splošna vojaška obveznost. Napovedanih 36 divizij bo obstajalo iz 21 divizij pehote, treh divizij konjenice, ene divizije motoriziranih oddelkov, pa tudi ostalih 11 divizij bo motoriziranih. Skupna moč vseh divizij bo znašala okoli pol milijona vojakov, pri čemer pa je treba še 9 divizij redarstva, ki je tudi popolnoma vojaško organizirano. Nadalje je minister dejal, da je trenutno zaposlenih 75 odstotkov nemške industrije s fabricacijo vojnega materiala in skoraj vsa industrija dela v treh turnusih, zlasti pa tam, kjer se izdelujejo topovi, strojnice in municija. Mnogo delavcev je zaposlenih tudi v kemični industriji, zlasti pa pri dobivanju sintetičnega bencina. Razen tega zbira Nemčija ogromne količine življenjskih potrebščin, v prvi vrsti konzerv in pozornost vzbuja zlasti velik uvoz portugalskih sardin in mesnih konzerv iz Amerike. Nemške tovarne za letala izdelajo vsak dan 15 letal, tako da bo Nemčija imela že v treh mesecih

1500 lovskih, opazovalnih in bombarderskih letal. Ta letala razvijajo neizmerno brzino in imajo zelo velik akcijski radij. Nadalje se je minister bavil s predvojaško izobrazbo mladine, ki mora odslužiti enoletni rok v takozvani »delavski službi«, ki je popolnoma vojaškega značaja. V primeru napada na Francijo bi Nemčija lahko postavila na bojišče takoj najmanj 700.000 mož, Francija pa samo svoje efektivne, ki bodo šele po uvedbi dveletne vojaške službe znašale 260.000 mož. Zaradi tega mora Francija storiti vse za okrepitev svoje obrambe, ker se evropski narodi tresejo od strahu pred Nemčijo, kakor živali v puščavi, kadar slišijo rjovenje leva. Treba pa je dovršiti tudi vojaške zveze s prijateljskimi narodi in z onimi, ki se hočejo tem zvezam priključiti.

Francija proti vrnitvi Nemčije v Ženovo

LONDON, 23. marca. »Morning Post« trdi, da je Francija absolutno proti temu, da bi se Nemčija vrnila v Ženovo in ako bo Berlin samo skušal obnoviti svoje članstvo v tej ženevski instituciji,

jo bo Francija z nekaterimi svojimi zavezniki zapustila. List trdi, da je Francija napravila svoj korak v Ženevi šele tedaj, ko je Anglija ostala pri svojem sklepu, da potujeta njena ministra v Berlin.

Italija in Jugoslavija

PARIZ, 23. marca. V zbornici je izjavil zunanji minister Laval, da hoče Mussolini nadaljevati politiko zbližanja med Italijo in Jugoslavijo, brez katerega ne more biti nič trajnega. Kakor je šel leta 1931., je dejal Laval, v Berlin, tako bo šel letos tudi v Moskvo. Njegova želja je, da postane Francija močna in varna pod egido Društva narodov. Francija bo izvršila svojo dolžnost in bo delala nad mirom. Ni se mogoče odreči idealom miru. Okoli Francije je vrsta prijateljev in zaveznikov.

POLJSKI LIST ZA VRNITEV KOLONIJ NEMČIJI.

VARŠAVA, 23. marca. »Kurier Panny« razpravlja o brezposelnosti v Nemčiji in pravi, da je njen nagli padec v zadnjem času v tesni zvezi s povečanjem proizvodnje orožja in municije. Vrnitev Nemčije k politiki miru je mogoča samo tedaj, ako se Nemčiji proži možnost redne mirovne proizvodnje. Da doseže Nemčija to, je potrebno, da ne nudi Francija, Anglija in Amerika Nemčiji samo potrebnih kreditov, ampak da ji zagotove tudi vrnitev dela kolonij.

NEMŠKI ODGOVOR FRANCIJI.

PARIZ, 23. marca. V tukajšnjih uradnih krogih se pričakuje, da bo na dan prihoda sira Simona v Berlin nemški poslanik v Parizu napravil demarš pri francoski vladi in izročil zunanjemu ministru Lavalu noto, v kateri bo Nemčija odgovorila na argumente, ki jih vsebuje francoska protestna nota.

NEMŠKO OROŽJE ZA ABESINJO.

RIM, 23. marca. Italijanski listi poročajo, da je posebna deputacija zastopnikov nemške vojne industrije sklenila z abesinsko vlado v Adis Abebi pogodbo za dobavo nemškega orožja in municije Abesiniji.

ter unificira in zedini vse naše kmetstvo, pa tudi delavsko, obrtno in uradniško združništvo.

Pri nas v Sloveniji je združništvo precej razvito, predvsem kmetstvo in uradniško. Le žal, da so se v nekem delu združništva pojavili razni politični vplivi, zaradi katerih je združništvo močno trpelo. Ti politični vplivi niso prihajali v znaku nove dobe, marveč iz prejšnjih časov regionalnih ozkosti. Tukaj bo treba globoko zasekati, da se zacelijo rane našega združništva, ki ga je treba uravnavati in usmerjati v duhu narodno-političnih in gospodarsko reformnih načel, ki jih je vzpostavil veliki kralj Zedinitelj. V tem leži tudi jedro tistega odstavka v volilnem proglasu Jevtičeve vlade, kjer se proglašja: »Združništvo je najboljša oblika kmečkega organizira-

nega gospodarstva in življenja. Zagotoviti hočemo popoln razvoj kmečkega združništva, ki mora ostati politično, versko in plemensko nevtrarno.«

Realizacija novega gospodarskega reda bo imela tudi v družabnem prerezu svoje odmeve in učine. Jugoslavija bo nudila prvi primer globoke reforme v smeri ljudsko-združne ideje, ki jo je bil blagopokojni kralj vitez tako zelo vzljubil. Enotna združna zakonodaja, izčiščenega združništva od raznega političnega plevla ter zasedba vodilnih mest v združništvu, kjer se pokaže potreba, z novimi ljudmi, ki bodo dali jamstvo uspeha in razvoja v liniji označene ideologije, so prva faza v snovanju nove jugoslovanske družbe in oblikovanju enotno ter združno organiziranega kmetijskega gospodarstva.

Dnevne vesti

Mestni uslužbenci in meščanstvo svojemu županu

PRISRČNE ČESTITKE VSEGA MESTA. SIJAJNO USPELA PODOKNICA.

Skromnega, kakor je po svojem značaju, je srečal Abraham našega župana g. dr. Lipolda. Zato tudi ni želel, da bi se ob njegovem lepem življenjskem jubileju spravilo pokonci vse mesto. Meščani, ki so opazili sinoči, da se zbirajo na Glavnem trgu mestni uslužbenci, uradniki in delavci, da se zbirajo pevci in godbe ter naši gasilci, niso niti vedeli, zakaj in čemu. Naglo pa se je v večernih urah raznesla po mestu vest, da slavi 50-letnico svojega plodonosnega življenja naš župan. Kaj kmalu se je na Glavnem trgu zbralo nad 2.000 ljudi, ki so se pridružili mestnim uslužbencem in se priključili množnemu sprevedu.

Ob gorečih bakljah naših gasilcev je krenil spreved z godbo magistratnih uslužbencev na čelu po Gosposki in Slovenski ulici preko Trga svobode. pred slavljencevo stanovanje v Ciri-Metodovi ulici. V sprevedu so šli pevski zbori Ipavčeve župe, magistratni uslužbenci z direktorjem g. Rožičkom na čelu, prijatelji in častilci županovi, številno delavstvo mestne občine, pomešano z ostalimi nacionalnimi delavci, železničarska godba »Drava« in gasilci z plamenicami. Pri

podoknici je zaigrala najprej železničarska godba »Drava« nato pa godba magistratnih uslužbencev. Zbori Ipavčeve župe so pod vodstvom pevovodje g. Albina Horvata zapeli slavljenco »Pozdrav«, Volaričovo »Čolnčku« in Adamičovo »Zdravico«.

Ko se je pojavil na balkonu slavljencev, ga je zbrana množica burno pozdravljala. Deputacija magistratnih uslužbencev z direktorjem Rodoškom na čelu se je podala skupno z deputacijo nacionalnih železničarjev ter skupno z drugimi deputacijami krajev, odborov JNS ter drugih nacionalnih organizacij v njegovo stanovanje, kjer so mu vsi izrekli najprisernejše čestitke in želeli, da bi dočkal še mnogo, mnogo zdravih let. Ko so se deputacije vrnile, sta obe godbi ponovno zaigrali in po njih taktih se je množica razšla v toplih mislih na slavljence. Pod vodstvom podžupana g. Golouha so se nato podali v stanovanje župana še občinski svetniki, ki so mu čestitali k njegovemu lepemu življenjskemu jubileju. Priserčno se je slavljence zahvalil vsem za izraze pozornosti, ki mu jih je izkazalo njegovo mesto.

568 milijonov dinarjev za nove ceste

Po naredbi o finansiranju velikih javnih del za oživiljanje narodnega gospodarstva, pobijanja brezposelnosti in pospešitve tujkega prometa, je določenih 568 milijonov dinarjev za gradnje novih cest. Od tega zneska odpade na ceste v okolici Beograda, Severni in Južni Srbiji ter v Banatu 383 milijonov dinarjev, za nove ceste v okolici Zagreba, Sarajeva in za ceste v Dalmaciji 150 milijonov dinarjev, za nove cestne gradnje v Sloveniji pa 35 milijonov. Od teh 35 milijonov je predvidenih za gradnjo sodobnega cestišča za težki promet na državni cesti Ljubljana - Kranj 20 milijonov, za rekonstrukcijo državne ceste Ljubljana - Kočevje 10 milijonov, za modernizacijo ceste Maribor - Št. Ilj državna meja pa 5 milijonov. Kredit za ceste v delu bivše mariborske oblasti 5 milijonov dinarjev je vsekakor premajhen v primeri s kreditom za ceste v bivši ljubljanski oblasti, ki znaša 30 milijonov dinarjev, ker je nesporno, da so ceste v bivši mariborski oblasti v veliko slabšem stanju, kakor so ceste v bivši ljubljanski oblasti.

Srbsko platno po Din 4' - meter Trpinov bazar

Pevsko društvo »Grafika«

Dasi tvorijo to društvo stavci in uslužbenci tiskarn, ki tiskajo naše časnike in časopise, torej tiste organe, ki so ustvarjalci javnega mnjenja, je vendar v širši javnosti znano manj kakor vsako drugo. In vendar je bilo ustanovljeno že leta 1928. in šteje sedaj 25 izvršujočih članov ter ima tudi svoj godbeni odsek. »Grafika« goji narodno in moderno pe-

Zanimiva razsodba upravnega sodišča v Celju

Upravno sodišče v Celju je izreklo te dni zanimivo razsodbo o kazenski stvari znanega mariborskega brivskega mojstra Radivoja Pirc, ki ga je zastopal odvetnik g. dr. Ravnik. Mestno predststvo v Mariboru je obsodilo Radivoja Pirc lani v septembru zaradi kršitve § 269 obrtnega

Jutri v nedeljo 24. t. m. ob 15. uri na igrišču Svobode ob vsakem vremenu prvenstvena tekma

ČAKOVEČKI SK : SK SVOBODA

ga zakona po § 397 obrtnega zakona na globo 150 Din, oziroma na 3 dni zapora z utemeljitvijo, da je svojega vajenca Fr. Krautbergerja uporabljal za posle, ki niso v zvezi z njegovo stroko in mu neke noči v avgustu ni nudil dogovorjenega stanovanja ter ga je obenem izrabljal za nedeljsko delo in mu pridržal obleko.

Zoper to razsodbo mestnega poglavarstva se je Radivoj Pirc po svojem zastopniku pritožil na bansko upravo, ki pa njegovi pritožbi ni ugodila in je prvotno razsodbo mestne občine potrdila. Zoper to odločbo se je Radivoj Pirc pritožil na upravno sodišče v Celju in v svoji pritožbi navedel, da mestno poglavarstvo ni pravilno uporabilo zakona in da je predhodni postopek bil pomanjkljiv. Upravno sodišče je o njegovi pritožbi razmotrivalo in ugotovilo, da je bila po vsem osnovana Pircova trditve, da mestno poglavarstvo ni ugotovilo niti enega konkretnega primera za dejanski stan obdolžitve, da bi bil Pirc uporabljal svojega vajenca za posle, ki niso v zvezi z njegovo stroko. Prav tako mestno poglavarstvo ni izvedlo nobenega dokaza, da bi brivski mojster Pirc ne bil nudil svojem vajencu dogovorjenega stanovanja in da je nasprotno res, da je vajenec po lastni krivdi ostal brez prenočišča eno noč zunaj.

Ker bi le v zvezi s konkretnimi ugotovitvami bilo mogoče presoditi, če je brivski mojster Radivoj Pirc zanemaril dolžnosti označene v § 269 in s tem zagrešil kaznjivo dejanje po § 397 obrtnega zakona, je upravno sodišče smatralo, da toženo oblastvo ni ugotovilo popolnoma dejstev v bistvenih točkah. Zaradi tega je upravno sodišče ugodilo pritožbi Radivoja Pirc in sporni upravni akt zaradi pomanjkljivega postopka razveljavilo po čl. 26. zak. o državnem svetu in upravnih sodiščih.

sem, vodi pa jo naš znan glasbenik g. prof. Ubald Vrabec. V prvem času svojega obstoja se je zbor društva posvetil z vso vnemo delu, da pripravi podlago za javne nastope o priliki prireditve grafikov, pa tudi samostojno. Doslej je mariborska »Grafika«, ki je posestrima ljubljanske, po svojih uspehih tudi v širši javnosti dobro poznane, priredila že več nastopov, ki so pokazali, da sega ta pevski zbor precej nad povprečnost, ki jo prečesto kažejo taki stanovsko zaključeni zbori. Prav v zadnjem času so se stremiljenja po izpopolnitvi in dvigu še povečala in treba bo v našem mariborskem življenju z »Grafiko« računati bolj resno, kakor smo računali doslej. Treba jo bo všteti v vrsto naših prvih pevskih zborov. Moč pevovodje in inteligentna vztrajnost članov nas k temu resno sili in kliče.

Mariborski trgi

Na špelaškem trgu: govedina 4 do 10 Din, teletina 4 do 12 Din, svinjina s kostmi 7 do 8 Din, izluščena 8 do 10 Din, riba 13 do 14 Din, zaje 10 do 11 Din, salo 12 do 13 Din, slanina 10 do 12 Din, pljuča s srcem 6 do 8 Din, jetra 7 do 8 Din, rebra 9 do 10 Din, glavina 5 do 6 Din kg. Zelena jaja in sočivje: krompir 0.50 do 0.75 Din, čebula 1 do 2 Din, česen 8 do 10 Din, kislja repa 1.50 do 2 Din, kislje zelje 3 Din, hren 4 do 5 Din; glavna salata 16 Din, radič 12 Din kg; zeljasta glava 2 do 3 Din, cvetača 3 do 10 Din, ohrovt glava 2 do 3 Din, regrat, motovile, spinjača, korenje: kupček po 1 Din. Sadje: jabolka 5 do 6 Din, suhe slive 7 do 11 Din, orehi celi 6 do 7 Din, luščeni 24 Din. Žito: pšenica 1.50, rž in ječmen 1.25 Din, koruza 1 do 1.25 Din, oves 0.75 Din, pros 1.50 Din, ajda 1 Din, ajdovo pšeno 2.50 do 3 Din, fižol 1.50 do 3 Din liter. Ribe:

živi krapi 12 Din, morske ribe od 12 do 26 Din kilogram. Mlečni izdelki: smetana 8 do 10 Din, mleko 1.50 do 1.75 Din liter, sirovo maslo 20 Din, čajno maslo 24 do 28 Din, kuhano maslo 24, domači sir 5 do 6 Din kg. Jajca 0.40 do 0.50 Din, apnena 0.25 do 0.30 Din. Perutnina: kokoši 20—30 Din, gosji 30 Din, purani 30—60 Din, race 18 do 20 Din, par piščancev 25 do 55 Din.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 272 prašičev. Kupčija je bila slaba in jih je bilo prodanih komaj 63. — Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 60—70 Din, 7—9 tednov 80 do 90 Din, 3 do 4 mesece stari 150—160 Din, 5 do 7 mesecev stari 200—250 Din, 8 do 10 mesecev 300—330 Din. leto dni stari 400—500 Din. Kilogram žive teže so prodajali 4 do 5.50 Din, mrtve pa 7 do 9 Din kg.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 23. marca ob 20. uri: »Profesor Žič«. Red C.

Nedelja, 24. marca ob 15. uri: »Blodni ognji«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Veseli kmetič«. Znižane cene.

Ponedeljek, 25. marca ob 15. uri: »Izgubljeni valček«. Nepreklicno zadnjič. Globoko znižane cene. Ob 20. uri: »Profesor Žič«. Znižane cene. Zadnjič.

Šorlijevi »Blodni ognji« — popoldanska predstava. Okoliško in ono občinstvo, ki med tednom ne utegne posecati gledališča, opozarjamo na nedeljsko popoldansko predstavo. Upizore »Blodni ognji«, izredno uspešno dramo mariborskega notara in književnika dr. I. Šorlija, ki pomeni v novejši naši dramatik razveselivo pridobitev. Znižane cene.

V nedeljo zvečer »Veseli kmetič« po znižanih cenah. To je najprivlačnejša letošnja opereta ter s svojo priserčno muziko ter ter gniljivim, mestoma pa prav zabavnim dejanjem splošno ugaja.

Za 5 Din dobiš sedež pri nepreklicno zadnji uprizoritvi Stolzove operete »Izgubljeni valček«, ki bo na Marijin praznik, v ponedeljek, 25. t. m. popoldne. Kdor si še ni ogledal te živahne operete, kjer pridejo zlasti ljubitelji smeha v prvi vrsti na svoj račun, naj ne zamudite predstave!

Zadnja uprizoritev Feldmanove tragikomedije »Profesor Žič« bo v ponedeljek, 25. t. m. zvečer. Učinkovito pisano in zanimivo delo, ki govori za njegovo kvaliteto najzvoornejše dejstvo, da je na repertoarju mnogih tujih odrov, je ena najboljših letošnjih dramskih predstav. Pri tej zadnji uprizoritvi veljajo znižane cene.

»Hofmannove pripovedke«. Premiera te Offenbachove opere bo v četrtek, dne 28. t. m.

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes sobote dalje največji, najdražji in najlepši film tega leta

Bošanska rapsodija

Brigita Horney, Willy Eichberger, Atila Hörbiger. Sledi zabavna opereta s Hermanom Thimomgom. Kdo ugane naslov tega filma?

Kino Union. Danes najboljša veseligrada: »Sen zimske noči«, Magda Schneider, Wolf Retty.

Pri številnih nadlogah ženskega spola, povzroči »Franz Josefov« grenčica najboljšo olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoč »Franz Josefov« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom.

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM! Zaradi praznika v ponedeljek izide prihodnja številka »Večernika« šele v torek popoldne.

Odvetniška vest. Odvetnik dr. Teodor Sbrizaj je preselil svojo pisarno iz Murske Sobote v Konjice.

Napredovanje v učiteljski službi. V višjo položajno skupino so napredovale učiteljice: Elvira Hitijeva v Št. Ilju v Slov. goricah, Marija Horvatova v Krogu pri Murski Soboti, Ljubica Grmovškova v Slovenjgradcu in Tončka Kubikova v Negovi.

Občni zbor Protituberkulozne lige

V sejni dvorani Mestne hranilnice je bil te dni občni zbor mariborske Protituberkulozne lige. Zborovanje je otvoril in vodil dolgoletni predsednik, upokojeni okrajni glavar g. dr. Ipavc, ki se je ugodoma spomnil tragične smrti našega blagopokojnega kralja, nato pa podal obširno poročilo o uspešnem delovanju društva v preteklem poslovnem letu. Kljub hudi krizi, ki je zajela najširše plasti našega naroda, je Protituberkulozna liga razvila tudi lani živahno človekoljubno delo. Akcija za gradnjo azila za tuberkulozne bolnike v Mariboru uspešno napreduje.

V svojem poročilu se je predsednik zahvalil zlasti mestni občini mariborski, ki je tudi lani na društveno priporočilo poslala na Pohorje in na morje večje število bolnih otrok. Gmoten položaj društva ni nepovoljen, vendar pa se je moralo društvo boriti lani z raznimi težkimi. V ambulatoriji v Gregorčičevi ulici nudi zdravniško pomoč na pljučih bolnim zdravnik dr. Varl.

Po podanih poročilih tajnika g. Ravterja in blagajnika g. Kasperja je poročal o akciji za gradnjo azila upravitelj okrožnega urada g. Stenovec. Zbirka se je lani povečala za 53.069 Din, tako, da znaša ob zaključku poslovnega leta 161.000 Din. Na predlog predsednika nadzornega odbora g. Stabeja je bila izrečena celokupnemu odboru razrešnica.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika upokojeni okrajni glavar dr. Ipavc, za I. podpredsednika upokojeni prvi državni pravdnik dr. Jančič, za II. podpredsednika šolski upravitelj Alt, za tajnika strokovni učitelj Ravter, za II. tajnico učiteljica Vizelj, za I. blagajnika glavni urednik Udo Kasper, za II. blagajnika upravitelj OUZD Stenovec; za odbornike pa: Ana Kukčeva, dr. Tominšek, mestni župnik Umek, dr. Korenčan, zdravstveni inšpektor dr. Jurečko, mestni fizik dr. Novak, vodja Zdravstvenega doma dr. Vrtovec, glavni urednik R. Rehar, zdravnik dr. Varl, šolski upravitelj Grčar, ravnatelj Meglič, upokojeni postajenačelnik Mohorko, primarij dr. Dernovšek, postajenačelnik Perme in Milica Grčarjeva. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: ravnatelj Stabej, upravitelj Stegnar, dr. Kac, dr. Leskovar in dr. Serbec.

Glavna tobačna zaloga se preseli 25. marca v Slovensko ulico 13. Izdaja tobačka od 26. t. m. dalje v novih lokalih.

Tekmovanje za prvenstvo LNP

V ponedeljek 25. marca ob 15. uri na igrišču SK Železničarja ob Tržaški cesti prvenstvena tekma

SK ŽELEZNIČAR : ISSK MARIBOR

Predtekma ob 13-30 rezerve

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobo-
sti, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v
prsih, poživi naravna »Franz Josefova«
grenčica trajno obkroži v trebuhu in u-
činkuje pomirjevalno na njeno valovanje.
Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo,
da se »Franz Josefova« voda pri pojavih,
ki imajo svoj izvor v zastrupljenju že-
ložnega črevesnega kanala, obnese kot
izborni odvajalni sredstvo. »Franz Jose-
fova« grenčica se dobi v vseh lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

Novi odbor Krajevnega odbora JS v
Mariboru. Na svoji drugi redni odborovi
seji dne 15. t. m. se je konstituiral novi
društveni odbor sledeče: predsednik g.
odv. dr. Vinko Rapotec; podpredsednik g.
prof. Rudolf Šaršon, tajnik I. odv. prip.
Odon Šorli, tajnik II. g. Andro Jug, bla-
gajnik g. Silvester Rodč. Nadalje so v od-
boru sledeči gospodje: garnizionar ppk.
Marko Nikolič, poveljnik 32. art. polka, g.
ppk. Radovanovič, ravnatelj trg. akad. g.
Modič, prof. gg. Sevnik, Gorup, dr. Cer-
nek, Sila, Mirk, ravn. g. Edo Ivančič, Jug,
Kralj, Španger in Jereb. V nadzornem od-
boru so: gg. ravn. Fran Kadunc, Karis,
Ajdišek, Rozek in prof. Bev. Ker se snu-
je tudi ženska sekcija, so začasno rezer-
virana v odboru tudi tri mesta za dame.
Novemu društvenemu odboru želimo ve-
liko uspeha v njegovem letošnjem delo-
vanju!

»Mariborski teden« 1935. Iz Beograda
sporočajo, da je gospod prometni minister
z odlokom G. D. br. 28.666/35, z ozirom
na veliko važnost v gospodarskem in tuj-
sko-prometnem oziru, ki jo ima tradicio-
nalni »Mariborski teden«, že odobril
50%ni popust na železnica vsem udele-
žencem te velevažne prireditve. Na ta na-
čin bodo vsi obiskovalci »Mariborskega
tedna«, ki se bo letos vršil od 2. do 13.
avgusta, uživali brezplačno vožnjo pri
povratku, na podlagi pri vožnji v Maribor
kupljene vozne karte in potrdila o obisku
»Mariborskega tedna«. 50-odstotni popust
uživajo tudi vsi razstavljeni predmeti v
zvezi z gornjo prireditvijo, ki se bodo
eventuelno prevažali po železnici.

Molstrska izpitna predavanja. Pretekli
teden se je pričel v Mariboru 13. tečaj moj-
strskih izpitnih predavanj, ki jih prireja
mariborska obrtno pospeševalna posloval-
nica zbornice za obrt pri TOI. V tečaj se
je prijavilo že ob otvoritvi 56 udeležencev
iz 24 rokodelskih strok ter se bo šte-
vilo še povečalo. Je to rekorden obisk in
dokaz, kako veliko zanimanje je med o-
brtniškim naraščanjem za zboljšanje polo-
žaja in za spopolnjevanje strokovne uspo-
sobljenosti. Tečaji se vrše ob ponedel-
jkih, četrčkih in sobotah od pol 20. do pol
22. ure v deški meščanski šoli v Krekovi
ulici.

Stranke, ki so izročile davčni upravi
za mesto Maribor stare obveznice 2½%
drž. loter. rente za vojno škodo v zame-
no v času od 18. februarja do 28. febr.
1935, se vabijo, da takoj dvignejo pri tej
upravi nove obveznice osebno proti pri-
znanici in oddaji ustreznih izvornih rever-
zov, in sicer v času od 8.—12. ure.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji te-
den imata nočno lekarniško službo Savo-
stova lekarna »Pri Magdalen« in Mina-
fikova lekarna »Pri orlu« na Glavnem
trgu.

Razstava Kola jugoslovanskih sester v
počastitev spomina blagopokojnega kralja
Aleksandra I. Svoječasno je tukajšnja pisar-
na »Putnik« obvestila vso javnost, da zbira
slike, avtograme in druge spominske pre-
dmete za to razstavo. Ker bo razstava v
Ljubljani odprta v prvih dneh aprila t. l.,
prosimo vse korporacije, društva in posamez-
nike, ki so eventualno v posesti navedenih
predmetov, da jih stavijo na razpolago za-
radi razstavitve. »Putnik« v Mariboru, Ale-
ksandrova c. 35, tel. 21-22, sprejema te pre-
dmete in jamči za nepoškodovano vrnitev.

RESTAVRACIJA KINO KAVARNA

Jutri v nedeljo in ponedeljek na praznik
ob 9. uri **JUTRANJI KONCERT** priznane naj-
boljše ciganske godbe. — **V nedeljo in na**
praznik popoldne POPOLDANSKI
KONCERT. Sveža jedila, prvovrstna pijača po
nizkih cenah. Sprejemajo se abonenti. Dnevno zve-
čer od pol 21. ure dalje **KONCERT.** — Za obilen
obisk se priporoča

UPRAVA

Jadranska straža priredi, kakor vsako
leto, tudi letos svoje veliko propagandi-
stično potovanje v bližnji orient z luksuz-
nim parobrodom »Kraljica Marija«, ki od-
potuje 30. junija t. l. iz Splita z dotikom
Dubrovnika in Budve v grško mesto Ka-
talon z izletom v Olimpio, od tu v Pi-
rej — Atene potem na Kreta, kjer poseti
mesto Megalokastron. Potem na Kreta
se nadaljuje pot v Port Said, z izletom
v Kairo in k piramidam, vračajoč se v
Aleksandrijo, kjer se potniki vkrabo za
povratak v domovino. Z obplovitvijo na-
še divne Boke se vrača parobrod v Du-
brovnik in pripluje 16. julija v Split. Pri-
jave sprejema Jadranska straža v Mari-
boru, Gregorčičeva ul. 26. kakor tudi
»Putnik«, kjer lahko tudi vsak dobi vse
podrobne informacije.

Občni zbor pevskega društva »Jadran«
bo v nedeljo 24. t. m. ob 9. uri dopoldne
v mali dvorani Narodnega doma.

Redni letni občni zbor mariborske po-
družnice Slovenskega planinskega dru-
štva bo v sredo, 27. tm. ob 19.30 v lov-
ski sobi pri »Orlu«. Na običajnem dne-
nem redu bo tudi sprememba pravil. —
Članstvo se vabi, da se občnega zbora u-
deleži v čim večjem številu.

Vabilo na redni občni zbor društva hiš-
nih in zemljiških posestnikov za Studen-
ce in okolico, ki v nedeljo, dne 24.
marca 1935 ob 14. uri v dvorani gosp.
Špureja v St. Jencih. Vstop je dovoljen
vsem hišnim in zemljiškim posestnikom
in posestnicam.

Ei, te naše gospodinje! Priznamo, da
zna večina naših gospodinj ceniti izdelek
naše domače tovarne »Pekate«. »Jaj-
nine« so pa vendar še med njimi, ki jih
premašo rabijo, to pa zaradi tega, ker na-
nje pozabijo. Kolikokrat bi lahko postre-
gle svoji družini s to izborno jedjo, če se
bi pravočasno nanje spomnile. Zapišejo
naj si tedaj večkrat na teden v svoj jedil-
ni list: »Jajnine«.

Ravnotako kakor
gasilec požar,
prepreči

Bronhi
bonbon kašeli

Proizvodi »UNION« Zagreb

17.30: plošče; 19.30: nacionalna ura; 20: čas,
jedilni list, program za ponedeljek; 20.10:
akademski pevski kvintet; 21.15: radio-orke-
ster; 22.30: plošče. Spored za ponedeljek:
25. t. m. Ob 7.30: gospodarsko predavanje;
8: poročila; 8.20: radio-orkester; 9. versko
predavanje; 9.15: prenos iz frančiškanske
cerkve; 9.45: orgelski koncert na ploščah;
10: predavanje o pasji steklini; 10.20: plošče;
10.40: radio-orkester; 12: čas, radio-orke-
ster; 15: plošče po željah; 16: tamburaški
orkester; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos
opere iz Zagreba. Spored za torek, 26. t. m.
Ob 11: šolska ura; 12: plošče; 12.50 poro-
čila; 13: čas, plošče; 18: otroški kotiček;
18.20: predavanje; 18.40: nemščina; 19.10:
pravna ura; 19.30: nacionalna ura; 20: čas,
jedilni list, program za sredo; 20.10: kla-
virski koncert; 21: narodne pesmi; 21.30:
čas, poročila, radioorkester; 22.30: angleške
plošče.

Huda nesreča pri delu. V Rosenbergo-
vem mlinu zaposlenemu 48-letnemu de-
lavcu Francu Rincu je stroj odrezal des-
no roko v ramenu. Mariborski reševalci
so hudo ponesrečenega delavca takoj
prepeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili
zdravniki prvo pomoč.

Dve hudi nezgodi. Ko so včeraj popol-
dne delavci mestnega elektriškega pod-
jetja postavljali drogo za električni
vod, je pri tem delu doletela 36-letnega
kovača Avgusta Jančiča huda nesreča.
Po nesrečnem naključju je zdrknil delav-
cem iz rok težek drog in zgrmel na Jan-
čiča. Zlomil mu je levo nogo nad kole-
nom in levo roko v zapestju. Zaradi hu-
dih bolečin je Jančič takoj omedlel in so
ga poklicani reševalci prepeljali v bolniš-
nico. Tja so pripeljali iz ambulante drž.
žel. tudi 36-letnega pomožnega delavca
Franca Brumca, ki je padel z voza in si
zlomil levo nogo.

Vremensko poročilo mariborske meteo-
rološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal
toplomer 12.8 stopinj C nad ničlo; mini-
malna temperatura je znašala 8.4 stopinj
C nad ničlo; barometer je kazal pri 13.4
stopinjah 739, reduciran na ničlo pa 737;
relativna vlaga 63; vreme je jasno in ti-
ho; vremenska napoved pravi, da se bo
vreme v nekaj dneh poslabšalo.

M. Kovačič:

Prosvetar in njegovo delo

Res je, da obstoji v velikih mestih —
a isto velja tudi za manjša mesta — ter
celo za večje podeželske kraje — zelo
zapeljiva vaba, ki marsikoga odvede iz
sokolskih vrst. Ta vaba je sport — ali
bolje — »nazovi-sport«. In ravno radi te-
ga — ker vodilne osebe v Sokolstvu, najsi
bodo to prednjaki ali prosvetarji — tu
gre za prosvetarje! —, ne znajo najti
pravega odnosa napram sportu, so tudi
vsi napori za odvrnitev od sporta naj-
večkrat zaman. Krivo je namreč, ves
sport odbijati in zametovat. Treba je
marveč predočevati tistim, pri katerih
obstoji nevarnost, da odpadejo od Sokol-
stva ter zaidejo h gojenju samo neke
sportne panoge — vsaka sportna panoga
sama zase je itak že po sebi enostran-
ska! — slabe strani sporta ter pobijati
očitke, ki padajo od strani sportnikov
proti Sokolstvu. češ: sokolski pripadniki
so v Sokolstvu zaljubljeni, sokolski pri-
padniki imajo napram sportu predsod-
ke ter žive neke v neki že davno pre-
mazani atmosferi itd. Koristno bo, onim
mladostnikom, ki se od Sokolstva od-
vračajo h kakim sportnim panogam, ter pre-
navdušenim sportnikom — ali zopet bo-
lje — »nazovi-sportnikom« pojasniti, da
to, kar oni zovejo »sport«, ni nikak sport,
nego zablada in nesmoteno gojenje ne-
česa, kar ne more dovesti k nikakim
trajnim, solidnim rezultatom, da so vse
to po večini le sportni izrastki, ki dova-

jajo samo tu in tam do kakega trenot-
nega uspeha, morda tudi do kakega kra-
jevnega ali pokrajinskega rekorda, da
pa od tega narod kot tak nima prav
ničesar, dasi je vendar bistvo vsake
telesne vzgoje — torej tudi sportne —
telesna (in ž njo v zvezi tudi duševna!)
okrepitev čim večjega števila posa-
meznikov, torej čim večjih ljudskih mas.
In tu mora zopet zagrabiti prosvetar ter
odpirati oči sokolskim pripadnikom, od-
pirati jih drugim, ki so zaverovani v
sport, ter vsem pokazovati na veliko
razliko med sokolovanjem in sportni-
štvom ter na prednosti, ki jih ima So-
kolstvo pred sportom.

Po teh izvajanjih o potrebi prilagoditve
prosvetarjevega dela sredini, v kateri
mu je delati. Še nekoliko splošnih
navodil o nekaterih sredstvih, ki se jih
prosvetar pri svojem delu poslužuje.

Kot glavno sredstvo prihajajo v po-
štev za članstvo, ki ne zahaja v telovad-
nico, predavanja. O njih to-le: Ako nimam
dobrega spomina in če ne obvladujem
snovi, o kateri imam predavati, do po-
drobnosti, potem je bolje, da si predava-
nje napišem ter ga hereš. Najbolje in
najučinkovitejše je vsekakor prosto go-
vorjeno predavanje, za katero imam mor-
da na lističu zapisane le posamezne toč-
ke kot dispozicijo. Vendar je boljše do-
bro in smiselno čitano, ko pa zjec-
ljano prosto izgovorjeno predavanje.
— Ako imam predavanje spisano, bodi na-
pisano na n u m e r i r a n i h listih. Pri
čitanju polagaj liste s kupa na drug
kup, ne podisti kup, s katerega jem-
lješ liste, ki jih bereš, sicer brez potrebe

vznemirjaš poslušavca, ki ne posluša
samo tvojega predavanja, ampak te pri
tem tudi gleda. Če polagaš prebrane
liste pod kup, s katerega jemlješ liste
za čitanje, se zdi poslušavcu — obenem
gledavcu! —, da predavanja ne bo nikoli
konec. Predavanje je namreč v sploš-
nem najuspešnejše, če traja krog tričetrt
ure. Če pa poslušavec — gledavec ne
vidi, da se kup lističev, na katerih imam
predavanje napisano, manjša, ga — ka-
kor omenjeno — samo po nepotrebnem
vznemirjaš ter raztresaš, da ne misli
na to, kar predavaš, nego na to, kako
dolgo te bo še moral poslušati. In mesto,
da bi dosegel to, kar hočeš, namreč, da
mu vzbudiš zanimanje za stvar, ki mu
jo želiš podati, ga — dolgočasíš! —
Kadar predavaš prosto, pa iz istega raz-
loga predavaj z uro pred seboj!

Glavno vzgojno sredstvo za telovade-
če pripadnike sokolske so — poleg telo-
vadbe seveda — nagovori ali (kot nado-
mestilo za njih) tako zvane »prosvetne
petminutovke«. Splošna smernica bodi:
vzgoja telovadcev in telovadk — tudi
idejna! — ostani prepuščena prednjakom
in prednjakicam. Predpogoj za to je vse-
kakor, da so ti sami sokolsko dobro vzgo-
jeni. Le v slučaju, če bi duševno vzgojo
zanemarjali ter menili, da svoji dolžno-
sti zadostijo že s tem, da so telovad-
cem — trenérji, mora prosvetar povzeti
inicijativo za idejno vzgojo tudi pri te-
lovadkah in telovadcih. Enako, če vadi-
teljičica iz kakršnihkoli drugih razlogov
(pomankanje zares v s a k e g a go-
vorniškega daru n, pr. bi mogel biti tak
razlog) to panogo duševno-vzgojnega de-

la nikakor ne bi znal(a) vršiti. — Tudi
o nagovorih velja: boljše dobro prečitani
nego zječljani nagovori ali pa sploh nič!

Glede zabav in plesov, ki jih morebiti
prirejajo sokolske edine, samo pripom-
ba: skrbeti je za to, da bodo te prire-
ditve »elitne«. To noče reči, da bi mo-
rale biti »frakarske«; bodo pa naj vedno
na takšni kulturni in zlasti нравstveni
višini, da bodo Sokolstva vredne, da mu
bodo torej v čast, ne pa morda v sra-
moto.

Akademija, koncert, dramatska prire-
ditev, javna telovadba naj ne mine, ne
da bi porabili priliko, ob kateri nas pri-
dejo gledat oziroma poslušat navadno
tudi ljudje, ki ne pripadajo sokolskim
vrstam, povedati jim o Sokolstvu kaj
lepega in dobrega. Na akademijah, kon-
certih, dramatskih prireditvah bodi ta
nagovor pred začetkom sporeda, pri
javni telovadbi pa s r e d i sporeda, ker
dosežemo na tak način največji številčni
efekt, t. j. ker se tako govori največ-
jemu številu poslušavcev, ki bodo nago-
vor poslušali s pazljivostjo.

Pričujoča izvajanja naj končajo z ape-
lom, da bi se vsak sokolsko-prosvetni
delavec, pa bodi potem že prosvetar ali
njegov pomočnik, za katerokoli panogo
sokolsko-prosvetnega dela, zavedal po-
membnosti dela, ki ga opravlja — seve-
da, če mu je to srčna potreba in ne le
mogoče želja po boljši kvalifikaciji —;
obenem jim bodi priključena želja, naj
njihovo delo venčajo čim večji uspehi!

KONEC.

Dr. Franjo Lipold petdesetletnik

**ŽIVLJENJSKI JUBILEJ MESTNEGA ŽUPANA MARIBORSKEGA IN VODITE-
LJA NAPREDNEGA NACIONALNEGA ŽIVLJA V MARIBORU.**

Županu jubilanta!

I.

V objemu marčne fantovske boginje — Fortuna Te poljubila je v lice, te zibale so modre rojenice v pomladnem valčku radostne Savinje. V Mozirju — Lipoldov veliko razodetje: učeni rod slovenskih časov davnih!

in v galeriji svetlih mož veljavnih: znanstveniki, duhovniki, poetje!

II.

Savinjski fant — savinjsko bistrost v Pragi preli si v učenost; z usodo trdo se boreč koval si Adriaš slovanstva ostri meč v naprednosti do konca veren svoj zmagi. In še na jug skoz Srbijo do Bolgarije slovanstva vezal v Sofiji si obroč — žareči ogenj planil je skoz' noč — ko že prižgal si nam jugoslovanske zarje.

III.

Zrel mož v življenja javnega areni dognal si, rešil svoje prve pravde. Si doctor juris laureatus summa laude, na magistratu stolp slonokoščeni. In v solnčnih dneh, pa še v viharjih le v delu, v delu iščeš blagodat meščanov; ko v galeriji mariborskih boš županov, bo delo te izpričalo v urbarijih.

IV.

Samopravo, autonomnost, vse občinske blagore

do skrajnih mestnih mej — predsednik sej! sej! sej! In leta še izkušena v mladostnem udaru, in leta še izbrušena v krepostnem udaru, in leta še izbrušena v krepostnem žaru naprej, o le naprej: Stej! Stej! Stej!

Lipoldov rod ponosnih Mozirjanov: znanstvenikov, politikov, županov! Potomec njih sred bojnih polj v prelepem Mariboru sproščen vsakdanjih borb, težav: Zdrav! Zdrav! Zdrav!

I. z.

Danes, v soboto 23. marca slavi naš mestni župan g. dr. Franjo Lipold petdeseto obletnico svojega rojstva. Kdor ga vidi vsega mladostnega sredi neprestanega dela, skoraj ne bi verjel, da je že dohodil pol polovice stoletja. Toda ta pot ni bila kratkočasen sprehod, bila je pot neumornega, vztrajnega in temeljitega nacionalnega, političnega, socialnega ter gospodarskega dela, katerega dobri rezultati se poznajo zlasti v Mariboru na vsakem koraku in se bodo poznali še dolgo, dolgo.

Rojen dne 23. marca leta 1885. v Celju, je preživel vso svojo rano mladost v naši lepi in bogati Savinjski dolini, kjer je v Žalcu obiskoval ljudsko šolo, gimnazijo pa v Celju. Šele po prvih razredih ga je kot gimnazijca zanesla pot v Maribor in naposled v solnčno dolensko Novo mesto, kjer je leta 1904. maturiral. Po maturi je odšel studirati pravo v Gradec, od tam pa v Prago, kamor ga je takrat z drugimi slovenskimi naprednimi akademiki vleklo slovensko srce. Tam je bil leta 1909. tudi promoviran za doktorja prava. Potem je postal koncipient v Celju, Novem mestu in Ljubljani, od koder ga je leta 1915. iztrgala vojna in odpeljala k vojakom, da se je ob prevratu vrnil kot častnik in postavil svoje sile v službo velike akcije za naše osvobodjenje. Od tistih prevratnih dni 1. 1918. je ostal stalno v Mariboru, kjer si je ure

dil svojo odvetniško pisarno.

Franjo Lipold se je že kot srednješolec priključil z vso dušo narodno-radikalnemu dijaškemu gibanju, ki je odlično uplivalo na razvoj njegove poznejše trajne politične usmerjenosti. Kot akademik je pa stal vedno v prvih vrstah tega gibanja in bil poleg pokojnega min. dr. Gregorja Žerjave in ministra dr. Alberta Kramerja eden glavnih voditeljev nove napredne in nacionalne slovenske mladine. Bil je predsednik eksekutive in se je v tistih letih uspešno udeleževal tudi kot publicist pri naprednih časnikih.

Po osvobojenju se je pridružil Jugoslovanski demokratični stranki in postal predsednik njene organizacije za mariborsko oblast. Pozneje je bil voditelj Samostojne demokratične stranke, po obnovitvi političnega dela po 6. januarju Jugoslovanske radikalne kmečke demokracije in njene naslednice Jugoslovanske nacionalne stranke. Kot voditelj tega naprednega nacionalnega gibanja, ki je pač menjavalo imena, nikoli pa ne načel in programa, je bil pri občinskih volitvah v Mariboru, 21. septembra 1. 1924., izvoljen na listi narodnega bloka za občinskega svetnika in 21. oktobra istega leta za mestnega podžupana. Pri volitvah 18. decembra leta 1927. je bil nosilec liste SDS ter je postal 24. januarja 1. 1928. ponovno podžupan in po odloku kraljeve banske uprave pa dne 30. novembra 1.

1931. mestni župan.

Že kot podžupan se je dr. Franjo Lipold iniciativno udeleževal pri velikih mestnih načrtih in delih zlasti pri gradnji liš delavske kolonije in kopališča na Mariborskem otoku. Kot župan je pa posvečal posebno pažnjo še mestni socialni politiki, kar dokazuje že enostavni porast vsot, določenih v ta namen, ki so narasle v občinskem proračunu za leto 1935/36 za enajstkratno višino onih iz l. 1920. Z nenavadnim zanosom se je pa mimo tega posvečal Pomožni akciji, ki je le po njegovi osebni zaslugi uspela doseči tako, kakor nikjer drugje v Jugoslaviji. Od svoje ustanovitve do danes je imela mariborska Pomožna akcija že ogromen promet okoli sedem milijonov dinarjev! V mladinskem skrbstvu se je zavzemal zlasti za počitniške kolonije in jim izposloval za 75.000 Din podpor. Velike so pa tudi njegove zasluge za pomembne prireditve Mariborskih tednov, katerih duša je prav on.

Pa tudi drugače je pokazal v polni meri svoja socialna, nacionalna in kulturna stremjenja. Lani so se pod njegovim vodstvom zgradile stanovanjske hiše za siromake v Meteljkovi ulici. Mestna oskrbnišnica se je razširila na poslopje v Strossmayerjevi ulici št. 26. Po smrti velikega kralja Aleksandra I. je pa dal iniciativno za gradnjo novega Mladinskega

doma v Magdalenskem okraju, ki bo združen z novo II. deško meščansko in II. dekliško osnovno šolo. Odlično je sodeloval pri organizaciji prej avtonomnih mestnih podjetij v združena Mestna podjetja. Važnost te iniciative se je pokazala v vsej veličini šele tedaj, ko je novi zakon o mestnih občinah sam določil to, kar je Maribor pod županom dr. Lipoldom že prej uresničil. Nadalje je pa posvetil vso skrb tudi zunanji oplešavi mesta. Uredila se je Aleksandrova cesta, kar je stalo 8 milijonov dinarjev, a brez žrtve mesta.

Kot predsednik Okrajnega cestnega odbora, kar je po svoji funkciji mestnega župana, se je jubilant zavzemal zlasti za cestne zveze z našim lepim Pohorjem in dosegel zgraditev prvega dela pohorske avtomobilske ceste, ki je stala še doslej preko pet milijonov dinarjev. Pa tudi kot predsednik mestnega Opleševalnega društva si je pridobil neveljavne zasluge za Maribor. Tako bo ostalo njegovo ime neločljivo združeno z dobo velikega razmaha Maribora, kakor bo tudi vsa naša domovina morala šteti dr. Franja Lipolda med svoje prve sinove. Ob njegovi 50-letnici se mu zato klanja vse mariborsko meščanstvo in njegova svobodna domovina mu kliče: Še na mnoga, mnoga leta!

Še eno važno vprašanje Dravskega polja SPOR ZARADI RIBOOVLNE PRAVICE V SEKTORJU ŠT. JANŽ NA DRAVSKEM POLJU.

Poleg vprašanja regulacije Drave v odseku Št. Janž—Vurberk, tare prebivalce sreskih (katastralnih) občin Starše, Loka in Zlatoličje, ki pripadajo politični občini Slovenja vas, še druga sporna zadeva zaradi ribolovne pravice v rokavih Drave, katere so se do leta 1931. nemočno posluževali. V omenjenem letu pa je oblast ukinila pravico ribolova posestnikom prej navedenih katastralnih občin, kljub temu, da so jo izvrševali že nad 30 let nemoteno na ta način, da ga je dajala »soseska« vsako leto potom javne dražbe v najem, odnosno zakup. Ta pravica je tudi registrirana v ribarskem katastru sreskega načelstva v Ptuj in se naslanja torej na zakonito podlago. Sporne vode (rokavi Drave), ki se sploh ne more smatrati, da pripadajo glavni strugi Drave, tečejo izključno po zeniljšču, ki ga upravlja soseska, ki plačuje od tega davek in je torej povsem upravičena, da uživa neke minimalne koristi oziroma dohodke.

Graščina Vurberk, odnosno lastnik g. Herberstein, prejšnji lastnik ribolova v tem delu Drave, odnosno Ribarsko društvo, ki sedaj poseduje ribolovno pravico v tem predelu, se povsem neosnovano dotika starih pravic soseske, to tem bolj, ker v teh vodah ni ribarila, a tudi ni domačih ribičev niti preko oblasti niti po svojih organih pri ribarenju ovirala.

Dejstvo je namreč, da domačini pri ribarenju ne uporabljajo čolnov, kakor se jim je to očitalo, ker te sporne vode sploh niso plovne, razen v času poplav. Tudi trditve Ribarskega društva, da se od strani domačih ribičev uporablja ribji pomladek, ne odgovarja resnici, ker se ribarstvo v tem predelu ne vrši v vidu trgovine, temveč v zelo skrženi obliki za lastne potrebe. Dokaz temu je, da velika večina onih, ki posedujejo ribolovne kar-te, sploh nikdar ne ribari. Dodatno k temu naj še omenimo, da je v rokavih domačih ribičev ena edina mreža in o trgovanju z ribami sploh ne more biti govora.

Opisana sporna zadeva je ljudsko razvnela prizadete in je v interesu stvari same, da se obojestransko in na zadovoljiv način uredi. To še pred vsem zaradi tega, da se končno likvidira stvar, ki se že vleče več let. Omenjene vode je vobče smatrati kot popolnoma zasebno lastnino in bi bilo najprimernejše, da se na osnovi paragrafa 9 ribarskega zakona, prvi odstavek, osamosvoje v lasten ribarski okraj. Vljudno prosimo oblast, da vzame nalog, ki se nanaša na prepoved ribolova, iz veljave in tako omogoči domačim ribičem izvrševanje njihovih pravic vsaj začasno, dokler se zadeva končno veljavno ne bo rešila.

Danilo Viher:

V spomin Mihajlu Pupinu velikemu tehniku in Jugoslovancu.

Z a g r e b, 21. marca.

Pod tem naslovom je predaval univ. prof. ing. J. Boncelj o velikem pokojniku. Preden pa pridem k predavanju samemu, bi omenil sramoto, ki smo jo vsi čutili med predavanjem; kajti od 25.000 Slovencev v Zagrebu, nas je bilo pri predavanju, ki ga je priredila »Narodna knjižnica in čitalnica«, komaj trideset. Čim dalje je predavatelj tolmačil pomen Mihajla Pupina, posebno za nas Slovence, tem težje nam je bilo. To je naša hvaležnost človeku, ki nam je rešil s svojim ugledom najlepši del naše ožje domovine — Bled in okolico! Menda bo res, da smo Slovenci na koncu vse naše kulturne baharije vendar prav majhni, ne samo po številu. To je nepobitno in neopravičljivo dokazal obisk tega predavanja. Naša nacionalna vzgoja je do temelja za-vožena. Razne naše institucije pa kljub temu še vedno opozarjajo na grönland-ske ribiče na svojih predavanjih, govorniki morajo na dolgo in široko predavati o južnoafriški nošnji, a da bi se nekoli-ko več povedalo in napisalo o naši zemlji, o našem kmetu, delavcu, o naših velikih ljudeh, o tem ni govora. Pregledal sem skoraj vse slovenske časopise, kaj

pišejo o Pupinovi smrti. Sramota! Velik del slovenskega časopisja ga omenja med drugimi dnevnimi vestmi; tam kjer se poroča o tatvini raznih krav, biciklov, o pretepih in podobno.

Predavanje ing. Boncelja bi lahko razdelili na tri dele. V prvem delu je predavatelj omenjal njegove glavne tehnične izume, ki so Pupina proslavili po vsem svetu. Dalje pa je opisal Pupina kot človeka in velikega Jugoslavana.

Že kot slušatelj tehnične fakultete na Dunaju, pripoveduje ing. Boncelj, je slišal ime Mihajla Pupina. Bilo je to pred petindvajsetimi leti. Seveda ni nihče niti slutil, da je to Jugoslovanc; znan je bil samo pod ameriškim imenom, ki se je tudi tako izgovarjalo. Toda ime Pupin je postajalo med tem od leta do leta bolj znano. Od prvih izumov o resonančnem krogu, ki še danes igrajo veliko vlogo v radiotehnikah, pa do najrazličnejših panog tehnike se je z dneva v dan množilo število njegovih izumov. Predavatelj omenja, da je bil Pupin prvi v Ameriki, ki je znal roentgenizirati in kako so k njemu vozili bolnike iz vse Amerike. Roentgenov aparat pa je Pupin v marsičem izpopolnil. Eden največjih izumov pa je bilo njegovo rešenje problema, kako telefonirati na velike razdalje. Tu je pokazal Pupin vse svoje sposobnosti in temeljito izobrazbo. Prejšnje telegrafiranje je bilo možno največ na razdaljo 50 kilome-

trov. Razni učenjaki so sicer že prej slutili, da bo najbrže potrebno instalirati razne pomožne tuljave, vedeli pa niso kje. Pupin pa se je vsedel za mizo in to teoretično izračunal tako precizno, da še danes ni nikakih bistvenih dopolnitev. Tako je nastala ona znamenita Pupinova formula z roko, ki predstavlja edinstveni primer v tehničnem svetu, da je matematična formula — patent. Pupinu, ki se je med tem zelo zadolžil, ker je rabil denar za razne aparate, je prinesla ta formula milijone, znanstvenikom pa rešila do tedaj pereče vprašanje telefoniranja na velike daljave. Danes se v tehničnem svetu uporablja za te podmorske kable samo izraz: pupinizirani kabli in pupinizirane linije. Nadaljnje naštevaje Pupinovih izumov pa bi nas dovedlo predaleč.

Pupin kot človek je tipičen reprezentant silne nadarjenosti in energije, ki se skriva v našem človeku. Bil je pastir, nato delavec na farmi, pleskar na ladji, delavec v tovarni keksov, iskal dela od enega konca Amerike do drugega, med tem se sam učil za srednje šole, upisal na univerzo, in končno sam postal univerzitetni profesor. Skratka: reprezentant naše vasi, ki nam je dala Karadžića, Miklošiča, Meštroviča, Teslo in toliko drugih, ki so se vzpeli do svetovne slave, in pokazali duhovno moč naše rase.

Za poznavanje Pupina kot človeka, je zanimivo njegovo razmerje do žene. Oba sta močno zbolela na hripi; Pupin je bolezen srečno preživel, žena pa mu je umrla. To ga je tako potrla, da je skoraj zorel. V takem stanju se je nahajal nad dve leti! Kamorkoli je pogledal, je videl roentgenske fotografije in one čudne roke s kostmi. Zato tudi pozneje, ko je ozdravel, ni hotel niti slišati več o Roentgenju.

Predavatelj je nadalje omenil zanimivo vest, ki mu jo je povedal naš poslanik v Washingtonu dr. Pišamice, ko se je mudil to nedeljo v Zagrebu. — da je Pupin zapustil zelo malo premoženja. Skoraj vse, kar je imel, je razdal, kdor ga je prosil, mu ni mogel odreči. Ostalo je od vsega le toliko, da se bo lahko preživljal njegova edina hčerka. Bil je tudi kot človek velik.

Kako velik Jugoslovanc je bil — pa je dokazal na mirovni konferenci v Parizu. Da smo dobili Banat, Dalmacijo in Hercegovino, je edino njegova zasluga Italija je namreč na mirovni konferenci v Parizu zahtevala, da se določbe londonskega pakta natančno izvedejo. Temu pa se je upirala Amerika, ali bolje: Wilson, češ, da Amerika londonskega pakta ni podpisala. Položaj je bil zaradi tega zelo napet. Mi bi med drugim izgubili Dalmacijo. V tem pa se spomni Nikola Pašić

Mladina je večni vir narodne sile

PROGRAMATIČEN GOVOR MINISTRA ZA TELESNO VZGOJO g. dr. LJUDE-
VITA AUERJA.

Pretekli četrtek zvečer je imel minister za telesno vzgojo g. dr. Auer velik programatičen govor, ki so ga prenašale tudi vse tri naše radio-oddajnice. Iz njegovega govora posnemamo, da je kraljev-
ska vlada v svoji deklaraciji naglasila, da bo posvetila posebno pozornost telesni vzgoji mladih pokolenj, zavedajoč se, da je najvišji zakon za vse in za vsakega: varovati Jugoslavijo, varovati edin-
stvo jugoslovanske nacionalne in državne celote. Bodočnost našega naroda in naše države je na ramenih naše mladine. S pomočjo telesne vzgoje naše mladine pa se bodo povečale vse narodne sile, podprlo se bo državno in narodno edinstvo. Naši mladini je treba posvetiti največjo pozornost in storiti za njo vse, da postane telesno odporna, zdrava in hrabra. Naš narod potrebuje telesno zdravo, moralno krepko in nacionalno neoporečno mlado generacijo. Zdrava mladina odklanja skepto in s telesno vzgojo in z vzgojo v nacionalnem duhu bo dobila zdravo podlago in ljubezen do domovine in se bo zavedala svojih državljanskih dolžnosti.

Nadalje je minister za telesno vzgojo govoril o vzgojnem pomenu sporta. Dejal je, da postane ljubezen do domovine prava le tedaj, ko jo človek spozna. Spor-
ti nudijo priliko, da spoznamo domovino, da se seznanimo z njenimi krasotami, da vidimo lepoto pokrajin, morja, pristanišč, rek in jezer, naših gora in gor. V svoji domovini se lahko bavimo z vsemi vrstami sporta. Za vse sportne panoge imamo pri nas najidealnejše pogoje. Ni nam potrebno nikamor po svetu, ne zaradi zimskih ne zaradi poletnih sportov. Čudovita je naša zemlja, čudoviti so naši kraji. Sporti omogočajo mladini, da spozna svojo domovino, da jo doživlja in da jo še globlje vzljubi. Mnogo je razlogov, ki opravičujejo sedanjí pomen in važnost telesne vzgoje. Najširše množice je zajel val navdušenja, za vzgojo v zvezi s sporti in telesno vzgojo. To pa ni samo posledica primerov ali mode. Vzroki te splošne volje so mnogo globlji, resnejši ali mnogostranski. Zanimanje za telesno vzgojo je čisto prirodna reakcija na strahotno pestrost sodobnega življenjskega dela. Zato pa država ni smela ostati pasivna napram vprašanju telesne vzgoje, marveč je morala prevzeti stvarno in urejevalno vlogo nad to vzgojo. Podrobne statistike so dokazale, čim več ustanov za sistematično telesno vzgojo ima narod, tem manj je med njimi zločinov, kaznivih, duševnih in telesnih bolnišnic. V sedanjem mednarodnem gospodarskem in kulturnem življenju lahko tekmujejo samo duševno in duhovno zdravi posamezniki in narodi.

Mimo tega je telesna vzgoja še posebe-
nega pomena za našo racionalno vzgojo in našo notranjo konsolidacijo. Tu pa pred-
njači Sokolstvo in vsi njegovi uspehi, ki izvirajo iz najčistejših življenjskih idealov. Za telesno in moralno vzgojo naroda je prav Sokolstvo, ki je heroj na-
rodnega edinstva, storilo zelo mnogo. Obvezno telesno vzgojo bo imelo v rokah naše Sokolstvo, ki postaja vse močnejši činitelj za prosvetno gospodarsko in zdravstveno izboljšanje, ne samo naših mest, marveč vsega našega podežela. Naše nerazdeljivo Sokolstvo dela enako v mestih in vaseh. Sokolstvo je organizacija za vse in za vsakogar. Kdor si želi ohraniti vero, okrepiti sile, razbistriti duh, ojačiti odpornost telesa in prosvetiti dušo, je pravi in iskreni pobornik ideje: »Brat je mio, koje vere bio!« Sokolstvo je že pognalo globoke korenine v narodnem življenju in delu. Zato ga moramo vsi ne samo varovati, marveč tudi podpirati pri njegovem delu z vztrajnim in požrtvovalnim sodelovanjem v blagor nas vseh.

Ko je imel minister v mislih organizacijo našega gasilstva, je narejen naglasil, da naše gasilstvo ni in ne sme biti samo humanitarna, marveč tudi patriotska in nacionalna organizacija. Zakon o

gasilstvu predvideva sredstva, in le nekatere nejasnosti v določbah zakona niso dopuščale, da bi dobilo gasilstvo sredstva, ki so mu potrebna, da bo moglo izpolniti ono, kar od njega zahtevamo. Z novo uredbo pa se je dosegla tudi potrebna jasnost, da gasilske organizacije glede na današnje hude gospodarske razmere pridejo do potrebnih sredstev. Tudi je minister naglasil, da zahteva razvoj našega gasilstva nekatere spremembe v gasilskem zakonu.

Končno je govoril tudi o zakonu o sportu, o zakonskih predlogih in naglasil nujnost tega zakona. Zaključil pa je svoje izvajanje s sledečimi besedami: »Telesna vzgoja je velikega nacionalnega pomena, ne samo zato, ker naj vzporedno formira kvaliteto duha in telesa, da vse narodne sile služijo narodnemu in državnemu edinstvu, marveč tudi zato, ker nacionalne lastnosti formirajo sport. Kakor ima vsaka narodnost svojo karakteristiko v narodni noši, v narodni umetnosti, v pesmih in melodijah, tako ima tudi svojo karakteristiko v sportu. Vse to izvira iz življenjske sile telesnega in duhovnega zdravja naroda. Nacionalna čustva dajejo sportu nacionalno karakteristiko in sport mora učinkovati na učvrstitev vseh nacionalnih čustev. Sportno odgojena narodna zavest naše mladine bo delala za blagor in napredek naroda, za moč in veličino Jugoslavije, vzvišenega kralja in kraljevski dom.

Materinski dan

K PRAZNIKU MATERINSTVA 25. MARCA.

Šele v preteklem desetletju je začutila evropska javnost bolešč oskrunjenega materinstva in dala izraza svojemu spoštovanju do matere z današnjim Marijini-
nim praznikom, ko se v domovih, dvorah in cerkvah bude spomini na mater. Mati je duhovnica svojih otrok, večna lučka, ki vso hišo razsvetljuje. Nikoli ji srce ne spi. Na sleherni drhtljaj otrokov je pripravljena, da mu ponudi vse svoje bitje.

Dvakrat dve in tri in štiri, petkrat šest in sedem in osem: koliko je? Teža učenja pada, tlači. Materi samí je težko, v kuhinji dela in pere in šiva, s skrbmi se bori in na skrivaj se na otroka ozira: Kaj bo? Kako bo? Ali se iz knjig preseli učenje v glavo? Ali se v njegovem srcu razraste pomlad? Da črnih zvijač ne bi bilo vate, da teža nesreč ne skloni ti glave, da bil bi močan in velik in majhen, majhen in skromen kakor Gospod. Ti ga varuj! In čelo se ji pri tej misli zvedri in roke hitijo. Hitijo od jutra do mraka in pozno v noč. Nič ne misli mati pri tem nase, telo se ji krči in glava sivi. Iz jutra v noč se giblje, snuje in tolaži. In še sredi noči vstaja in

molji za moč naslednjega dne. Mati je pravzaprav božji čudež.

In prav zaradi svojih malone čeznaturnih odpovedi je srečna.

Mati služi vsej hiši, je potrebna vsem. Njen dom je zmiraj svetel, poln vere, sloge in ljubezni. Vse stene jo čutijo, sleherni kot jo izraža.

To je mati!

In ta mati ni dala domovini le teles svojih otrok, marveč predvsem dušo. Vzbudila je v otroku vse sile ljubezni in vere, ter ga s tem priklenila na grudo iz katere je izšel.

Slovenska kmetjska mati je tako ohranila našo zemljo, jezik in vero.

Vseh tisoč let, ko je slovenski narod tujcu roboval in zgubljal zemljo kos za kosom, ko je meščanstvo sramotilo svoj jezik, je edino slovenska kmetjska mati prelivala svoj jezik in sebe v otroka, iz stoletja v stoletje, ga čuvala kot najdražjo svetinjo in ga ohranila do današnjih dni.

Brez naših kmetjskih mater ne bi ostalo od slovenskega naroda ničesar.

Samo pogledite našega velikega pisatelja

Meška, ki ga je rodila kmetjska mati in njej se ima naš narod zahvaliti, da smo v njem dobili moža, ki nas z živo in pisano besedo uči prave življenjske mo-
drosti.

Naš veliki pisatelj Cankar je bil prvi, ki je v svojih spisih pisal o materi, o svoji materi, ki je bila revna, saj je izšla iz delavske rodbine, ki je bila mati nešteti-
h otrok.

Pa tudi mladina sama, ki je že po prvih korakih v življenju največkrat kruto razočarana, hrepeni k materi in pri njej išče sveta. Mladina ne potrebuje le matere, ki opominja, zmerja, kaznuje, nič manj ji ni potrebna mati, ki se z ljubečim srcem skuša vživeti v viharje in bitje mlade-
ga srca.

Mati, kaj bi bil brez Tebe ta naš svet? Življenje ne bi bilo življenje, sreča ne sreča, ljubezen ne ljubezen! Vse svetle besede, kar jih znamo, bile bi prazne, če bi ne bilo Tebe, ki si jih prva šepetala v naša usta — Mati!

Kaj bi bilo naše verovanje v dobro, da nas nisi stiskala k svojem srcu Ti, vsem najprvi, mnogim edini vzgled dobrote? Jutrnja sapa cvetkam ni mehkejša, nego je bila našim čelom Tvoja dlan, našim srcem Tvoja beseda, našim dušam Tvoja misel, milosti polna...

Česa nam nisi dala, Mati? Meso naših teles in kri naših žil, je Tvoje meso in Tvoja kri: dih naših prs je posvečen z vonjem Tvojega diha; plamen naših življenj je iskra Tvojega ognja; in mnogo-
zvočje našega bitja je Tvoj odmev, Mati, ki v nas vriska in jočeš in ne utihneš nit! v naši smrtni uri — Ti večna pesem vstajenja v uničujočem viharju usod!

Česa nisi storila za nas, o mati? Česa nisi živele z nami? Kdaj ni bila naša radost Tvoje zveličanje? O sladke solze Tvojih oči, kadar se Ti je srce tesnilo od naše sreče! O, svete solze Tvojih oči, kadar si z nami klonila pod težo gorja!

Kdaj si nas zatajila, kje si nas zapustila? Klečala si ob Krizu Razpetega, molila si pred vratni jetnišnic, ko so obešali Tvoje sinove, po krvavih bojiščih si tavalala in pobirala njih drage kosti. Vse črne grehe si nam odpuščala, vse daljnje cilje si blagoslavljala zaradi ljubljene-
ga hrepenenja svojih otrok...

Mati: Reci kaj naj Ti damo za to? Vse kar imamo, je od vekomaj Tvoje. Naši darovi na današnji dan so le majhna znamenja naše molitve k Tebi!

Zatorej izrekamo danes, na god naše skupne nebeške matere, vsem slovenskim materam, ki žive v ljubečih odpovedih za svoje družine globoko hvaležnost. Vemo, da smo prejeli od njih sladki slovenski jezik in božje nauke za na pot v življenje! Povrnili jim bomo s tem, da danes slovesno obljublamo, da ne bomo nikoli niti za las odstopili: od njihovih izročil in božje vere, marveč bomo za Ti dve svetlini živeli in umrli.

Ptuj

Aretiran lažni eksekutor. Po Haložah se je klatil že delj časa neki postopač, ki je od tamkajšnjega prebivalstva izsiljeval zneske in se izdajal za eksekutorja davčne uprave. Na ta način je opeharil davko plačevalce za večje in manjše zneske. Na sled so prišli sleparju na ta način, ker so prizadete stranke morale davke ponovno plačati pri davčni upravi. Orožnikom v Zavrču se je končno posrečilo izslediti pretkanega sleparja, ki je identičen z nekim Francem Slačkom iz okolice Gornje Radgone. Izročili so ga sodišču.

Tatvina kolesa. V Kicarju je bilo posestniku Ivanu Hameršaku ukradeno moško dvokolo, vredno 1000 Din, Uzmoviču so že na sledu.

Novi grobovi. V Krčevini pri Ptujju je umrla Marija Vračarjeva, vžitkarica, stara 65 let; v Spuhlju je ugrabila smrt Marijo Brunčičevo, vdovo posestnice, staro 70 let; v Žabjaku pa je umrl Franc Gregorec, posestnik, star 66 let. Naj v miru počivajo!

Poučno predavanje v prostorni dvorani v »Mladiki«, ki ga priredi odbor za splošno in strokovno naobrazbo trgovskega in obrtnega naraščaja, bo dne 30. marca ob 20. uri. Predava ravnatelj ptujске gimnazije dr. Kovačič, in sicer o generalu Maistru.

Poljčane

Lep društveni jubilej. Pretekla nedelja je bila za naš kraj lep praznik. Glasbeni odsek Sokolskega društva je proslavil 10 letnico svojega obstoja in priredil za to priliko svečan koncert, ki so se ga udeležili v častnem števil udomačini, prišli so pa tudi gostje iz vseh bližnjih in oddaljenih krajev. Bogat in odlično izveden spored je ugajal vsem. Pevci in orkester so se potrudili dat inajboljše. Obema zboroma je izrekel prisrčne čestitke starosta domačega društva br. France Lipovšek, njihovima voditeljema br. Janku Živku in dr. Hronovskemu pa je izročil za njuno požrtvovalno delo lični spomenici, želeč obema zboroma še več jubilejev. V imenu Ispavčeve pevske župe je čestital glasbenemu odseku delegat g. Mordej iz Maribora. Po uspelem koncertu je bil prav tako v dobrem razpoloženju potekel družabni večer.

Seveda.

— Brr... požvižgam se na vse moške!

— Aha, pa že zopet nekdo ni hotel plesati po tvojem žvižgu.

Pomota.

Zobozdravnik: Čemu se derete, saj se vašega zoba sploh dotaknil nisem?

Pacient: To je res, toda stojite mi na kurjem očesu.

— Pupina. Telefonira v Ameriko in Pupin pride takoj v Pariz, kjer se je vrgel z učenjaško natančnostjo na razpravo o položaju. Enajst dni je neprestano študiral naše spise, predloge, mnenja. Wilson je uvedel na pariški mirovni konferenci leta 1919. namreč popolnoma nov duh — neznan evropski diplomaciji. Neomajno je vztrajal na svoji zahtevi, da naj določajo meje samo strokovnjaki in ne diplomacija. In kdo ni poznal med ameriški strokovnjaki Mihajla Pupina, enega najpopularnejših »Amerikancev«? Če je predsedoval komisiji kak ameriški polkovnik — saj je bilo v ameriški armadi nešteto Pupinovih izumov; če je predsedoval ameriški univerzitetni profesor — saj je bil Pupin njegov kolega; če je predsedoval ameriški diplomat, saj je potročal v svojo domovino po — Pupinovih kablilih. Samo primer: za Banat se je ogorčeno borila Romunija in je bil že skoraj njen. Ko so povedali predsedniku Wilsonu, da je Pupin rodom iz Banata — je bilo dovolj. Banat je postal naš. Ali: na protokolu, kjer je bil že Wilsonov podpis, je bil Bled in velik del Gorenjske že izgubljen in v rokah Italijanov. Ko pove Pupin Wilsonu, kaka strategična na-
paka je to, in da Italija kadar joče lahko vdre v Jugoslavijo — je Wilson telefonično preklkal svoj podpis — in Bled z okolico sta danes naša. »Pupin nam je v dveh mesecih več pridobil, kot vse ju-

goslovanske delegacije v petih letih.« Ko so naši delegatje zvedeli, da je Bled zopet naš, so dobesedno jokali od veselja. To je bil za nas Slovence Pupin.

Znano pa je, da nam je tudi glede Prek murja in Medžimurja zelo pomagal. Tudi pol Koroške bi bilo danes naše, če bi zmagal Pupinov predlog, ki mu je nasprotovala nezrela narodna vlada za Slovenijo.

Predavanje univerzitetnega profesorja Bonclja je bilo v vsakem oziru temeljito. Dodal je tudi nekaj diapozitivov in na koncu tudi Pupinov sliko. Original te slike visi na ameriških univerzah. Izmed neštevitih odlikovanj, ki jih je dobil Pupin v svojem življenju iz vsega sveta — nosi na tej sliki samo dvojno: in to odlikovanje češkega Belaga leva in jugoslovanskega Belaga orla. S tem je pred vsem ameriškim svetom pokazal, da je Sloven.

Kakor sem že omenil, je bilo pri predavanju okoli trideset Slovencev...

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN.

39

»Pojdi, pojdi, Richard, to vendar ni močeno,« je vzkliknila gospa Féniganova, vsa smešna v svoji jezi. »Menda ti pač ni obrnil glave evangelij abbéja Céresa?«

Richard je molčal. Sodnik je uporabil to priložnost in pričel pripovedovati:

»Bilo je v začetku mojega službovanja v nekem kraju, imenovanem Soauk Ah-ras...«

A prekinil ga je neki glas:

»Souk Ah-ras, na meji Tunizije, izvrstno zemljišče za alfo.«

»Dragi gospod Mériveret, vi imate vaš Alžir v mezinu... Prišel sem torej v Souk Ah-ras kot sodnik, odnosno kot državni pravdnik republike. Ko sem stopil na obalo, sem se že čez eno uro nastanil v pritličnem stanovanju svojega prednika, kjer sem našel le malo železno posteljo. Sonce je že zahajalo. Naenkrat je prišel k meni moj uradni sluga, moj »čauš« ter mi dejal, da me kliče neki obsojenec. »Kakšen obsojenec?« Zamislite si moje vznemirjenje, ko sem izvedel, da ždi v mestni temnici neki nesrečnik, katerega bodo drugi dan usmrtili; po dol-

nosti sodnika, sem moral prisostvovati usmrtni. Prav jaz sem imel tako smolo, da sem prišel k tej usmrtni!... V ječi sem našel nekega rdečkastočrnega Maltežana ali Mahonca, debelih ustnic, vsega obraslega in objokanega. Prosil me je, naj mu dovolim, da me objame. Pa je smrdel kakor žival! Ko sem videl, da mi ne ve povedati nič bolj pametnega, sem spet šel spat, ker sem bil ves zbit od dveh na potovanju pretrpljenih noči. Moralo je biti okoli treh zjutraj, ko me je moj sluga prebudil: »Ja didou, gospod sodnik!« »Kaj pa je spet?« Obsojenec je zopet hotel govoriti z menoj... Ta zverina je gotovo zlorabljala svoje pravice. Nu, vendar, kako naj odbijem prošnjo človeku, ki bo kmalu moral umreti? Vse osebe jetnišnice je bilo na nogah. »Nimamo duhovnika«, mi je dejal ravnatelj, opravičujoč se, »in morda ima obsojenec kakšno skrivnost, ki vam jo hoče zaupati.« Peljali so me k njemu, in čim me je zagledal, je pričel znova vzdihovati in prositi: »Ah, gospod Delcrous, gospod Delcrous!« Ni bilo druge, moral sem mu spet dovoliti, da me

objame; nič drugega si ni želel, kakor s svojimi debelimi ustnicami dotakniti se mojih lic, ki jih je vse omočil s svojimi solzami. »Ah, gospod Delcrous, tak nesrečnej, kakršen sem jaz...« Ko je na morišču stopil z voza, ob katerem sem ga spremljal na konju z orožniki, je spet želel objem in poljub in moral sem mu napraviti znova isto uslugo. Mogel bi bil misliti na kakšno mistifikacijo, ako trenutek ne bi bil tako tragičen in mi sodni spisi ne bi bili odkrili vzrokov njegove divje simpatije. Pisal se je Juan Delcrous, imel je torej enako ime in enak priimek kakor jaz, dasi je bil iz Port Mahona, jaz pa sem iz Cahosa.

Ženski glas ga je vprašal:

»Kakšen zločin je zagrešil ta vaš obsojenec? To menda smete povedati?«

»O, zakaj ne, gospa... Odsekal je glavo svoji ljubici, ki ga je varala.«

»Ako bi bil ubil zakonito ženo, bi ga pa bili pomilostili!« je zamrmral Napoleon Mériveret... »in vendar bi bil to enak zločin, prav za prav še podlejši, ker ko bi ga storil, bi vedel, da ne bo obsojen.«

»Pri tem pa posreduje zelo pametno ločitev zakona«, je menil notar s svojim globokim glasom. Toda mali Napoleon je napravil tako kretnjo, da je zašla v resno nevarnost fino pečena riba, ki se je pravkar servirala.

»Ah da, prav sijajen je ta vaš zakon

o ločitvi! Kaj ima dobrega?«

»To, da odstranjuje divji, barbarski običaj in rešuje brez prelivanja krvi moč žene, ki mu uničuje čast.«

»Nu, kakor da mož, ki je varan in ubija, zares misli na svojo čast! V resnici ubija iz ljubosumne jeze, ker je žaljen v svojem ponosu in samoljubju; včasih pa tudi zaradi tega, ker se boji, da postane smešen ali ker ne ve, kako bi se si cer izvlekel iz neprilike; naposled mora še klati, ker so mu lažni moralisti prišepnili, da je ubijati treba. In vi si domišljate, da more ločitev zakona odstraniti vse te vzroke? Si li morete zamisliti Othello, ki pošilja Desdemoni zaprčen papir?«

Delcrous, ki je hotel napraviti poklon Elsi, je naštel nekaj žen, katerim je bil novi zakon o ločitvi prava rešitev. A stari Mériveret ni hotel popustiti. Njemu je bila ločitev oslabitev in uničitev zakona.

»Da, gospa, to ni nič drugega«, je ponavljal obračajoč se k gospe Féniganovi, ki je ugovarjala njegovim nazorom. »Ne-koč, ko si vedel, da si vezan za vse življenje, si si uredil vse kakor si najbolje vedel in znal, kakor za kakšno dolgo potovanje: popuščal si in doprinala male žrtve zaradi malih kapric svojega popotnega tovariša. Ta je molčal, drugemu pa je bilo malo nerodno. In danes?«

Kulturne vesti

Razstava Umetniškega kluba
»Brazde« v Celju

V mali dvorani Celjskega doma v Celju, bo jutri, v nedeljo ob 10.30 otvorjena razstava slik in kipov članov mariborske »Brazde«. Razstavili bodo prof. Anton Gvajc, prof. Karel Jirak, prof. Franjo Košir, prof. Ivan Kos, akad. slikar Dore Klemenčič, akad. slikar Zoran Mušič, prof. Albert Sirk in akad. kipar Vladimir Stoviček okoli 90 del. Razstava je urazstana tako, da kaže poleg slik in kipov, ki so jih člani »Brazde« pokazali že na dosedanjih razstavah v Mariboru in Ljubljani, tudi nova dela.

Dasj je naše starodavno Celje drugo središče severnovzhodnega dela Slovenije, je vendar ta razstava prva, na kateri stopajo naši likovni umetniki sami in neposredno pred javnost Celja in nje-

gove okolice. Namen kluba je, seznaniti z našo domačo sodobno sliko in kipom ne samo Maribor, ampak tudi vse podeželje, kjerkoli so dani pogoji za prirejanje razstav. Razstava v Celju je prvi poizkus uresničiti ta program, kateremu bodo sledili postopoma še drugi, tako v Ptuj in drugod.

»Brazda« se je v zadnjem letu močno afirmirala z razstavami v Mariboru in v Ljubljani in postaja polagoma odličen faktor našega umetniškega ter sploh kulturnega ustvarjanja in udejstvovanja. Zato pozdravljamo njeno sedanjo razstavo v Celju, prepričani, da bo naše tretje slovensko središče pravilno razumelo pomen te prve take prireditve.

prevaja Stanko Leben. Ilustrira pa Niko Pirnat. Za Reymontovimi »Kmeti« in Tolstojev »Vojno in mirom« bo »Don Kihot« spet novo grandiozno prevajno delo.

Dr. Ivo Šorli: Izbrani spisi, III. knjiga. Knjižna založba tiskarne »Merkur« v Ljubljani je poslala te dni v svet tretjo knjigo Šorlijevih »Izbranih spisov«, ki obsega v grafično lepi opremi 230 strani in sledeče povesti, odnosno novele: Milan Mrak, Vešče, Vragov eksperiment, Iz dolgega časa, Barčica po morju plava, Onstran sveta in Prvi april. Škoda je, da izhajajo Šorlijevi »Izbrani spisi« brez vsakega komentarja. Potrebni bi bili, če ne drugega, vsaj kratki podatki o nastanku in prvi objavi posameznih del. Morda bi se dali ti podatki priključiti zaključnemu zvezku?

Ferdo Karis: Spomini iz narodnega in sokolskega življenja. Maribor 1935. Strani 95. Ti spomini, ki so izhajali v listku »Večernika«, so izšli sedaj v ponatisku v čedni brošurici, ki se bo bolje ohranila in pripovedovala še dolgo o malih, a zanimih vseh reminiscencah avtorja, ki so privedovane plastično in živahno, včasih celo s šegavim humorjem. Marsikdo stare tržške in primorske garde bo našel v Karisovih spominih že pozabljene dogodke, drugi pa bo spoznal življenje iz tistih dni, ko smo se Slovenci na Primorskem s takim uspehom borili za svoje pozicije. Služili pa bodo tudi kot vir onim, ki bodo še pisali o dogodkih časov, ki jih Karis tu obnavlja. Pozornost bodo vzbudili »Spomini« zlasti med Primorci.

»Ljubljanski zvon«, 2-3. Dvojna številka prinaša: F. Kidrič »Pesniška sredstva v prvih Prešernovih umetninah«; Stanko Vuk »Potepuh« (pesmi); V. Bartol »Konjski smeh« (l. novela); Fr. Onič, pesmi; K. Ozvald »Poglavje o ženski izobrazbi«; L. Mrzel »Iz cikla »Ceste«

(črtice); M. Jarc »Legenda o Kvirinu« (II.); S. Kosovel, pesmi; I. Bručič »Zagreb kot socialni kulturni problem«; Fr. Govekar »Pisma I. Cankarja meni«; A. Irgolič »Zemlja in ljudje« (roman); dr. Fr. Zbašnik (nekrolog); Sodobni problemi,

Književna poročila, Likovna umetnost, Glase, Obzorik. S to številko »L. Z.« je odložil uredništvo dr. A. Ocvirk zaradi odhoda v Pariz, s prihodnjo pa prevzame uredništvo pisatelj Juš Kozak.

Pester nogometni spored ob
praznikih

V NEDELJO SE BOSTA BORILA ČA KOVEČKI SK IN SK SVOBODA, V PONEDELJEK PA SK ŽELEZNIČAR IN ISSK MARIBOR.

Zopet bo imel Maribor priliko prisostvovati napeti in ostri borbi za točke, v kateri se bosta jutri v nedeljo 24. t. m. ob 15. srečala na igrišču SK Svobode Čakovečki SK:SK Svoboda.

O izvrstni formi Čakoveškega SK bi bilo skoraj odveč poročati, saj nam že njegovi uspehi v podveznem tekmovalstvu jamčijo, da je moštvo brez dvoma najresnejši tekmelec, oziroma aspirant za prvo mesto. Čakovečki SK je poleg tega edino moštvo naše lige, ki v jesenskem tekmovalstvu ni bilo poraženo. Njegovi odlični rezultati so nam dovoljno jamstvo, da je moštvo prvovrstno in odlično pripravljeno za borbo.

Svoboda ima prav za to srečanje dokaj težko stališče. Dokazati mora, da je bil lanski poraz 9:1 v Čakovcu zares le naključje. Pokazati mora vse svoje znanje in odlične registre svoje rutine. Znano je, da je Svoboda na svojem igrišču težko premagljiva, zato pričakujemo ne le zanimive, marveč tudi ogorčene borbe za točke, ki bo na igrišču SK Svobode ob vsakem vremenu.

SK Železničar:ISSK Maribor.

Za malokatero prvenstveno tekmo je med sportniki toliko zanimanja, kot prav za ponedeljsko srečanje med starima rivaloma Železničarjem in ISSK Mariborom. Dejstvo, da sta oba kluba med našo sportno publiko jako popularna in pa predvsem zanimanje za način in rezultat boja nam daje dovolj jamstva, da bo prav tekma na praznik 25. t. m. ena najzanimiv-

vejših našega podveznega pomladanskega tekmovalstva.

Skoraj neopazeno in skoraj v skromnem zatišju ter z neobičajno mirnostjo se oba kluba pripravljata na to važno srečanje. Srečanje med obema kluboma je bilo že od nekdaj prav posebne vrste sportni dogodek. V ponedeljek bo imela mariborska sportna publika na igrišču SK Železničarja zopet priliko motriti borbo dveh starih rivalov, ki bosta morala pokazati »višek« svojega znanja in s tem dokazati upravičenost si vesela, ki ga uživata.

V kakih postavah nastopita moštvi, nam še ni znano, brez dvoma pa z vsemi »stari« in kanoni največjega stila.

Tekma se bo pričela ob 15. in se bo vršila ob vsakem vremenu. V predtekmi nastopita v prvenstvenem boju rezervi obeh moštev.

Otvoritev lahkoatletске sezone v Mariboru. Jutri, v nedeljo dopoldne ob 10. otvori SK Železničar na svojem igrišču letošnjo lahkoatletsko sezono s cross-country prireditvijo za prvenstvo Maribora, in sicer za juniorje razreda C in B ter seniorje, pri katerih startajo vsi lahkoatletski dolgooprogaši mariborskih klubov. Ker ima večina lahkoatletov dosedaj malo ali pa nima sploh nobenega treninga na terenu, bo na tem tekmovalstvu prišla zlasti do veljave kondicija, ki so si jo pridobili atleti v zimskem treningu v telovadnici. Seniorska proga je dolga 5 km, za juniorje razreda C 3000 m, za juniorje razreda B pa 1500 m.

Napredek gledanja na daljavo

SENZACIONELNO SPOROČILO NA KONGRESU AMERIŠKIH ELEKTROINŽENJERJEV.

Na kongresu ameriškega instituta elektroinženjerjev so bili zborovalci obveščeni o novem izumu, ki pomeni v razvoju gledanja na daljavo velik uspeh.

Gre za novo vrsto električne žice, po kateri doseže prenašanje slik na daljavo izredno jasnost. Nova žica ne odpira širokega polja razvoja samo gledanju na daljavo, temveč tudi prenašanju godbe in slik na velike razdalje. Z drugimi besedami rečeno, nova žica dovoljuje razširjenje frekvenčnih pasov tako, da je mogoč prenos milijona tresljajev ali pa še več na velike daljave. Tako je omogočena večja jasnost na daljavo prenešene slike.

Dosedanje žice so mogle prenašati valovanje do desetstotinke tresljajev, nova žica pa poveča to kapaciteto stokratno tako, da je mogoče prenašati po njej tresljaje od ničle do enega milijona tresljajev in še več. Ista tehnika nam lahko služi tudi pri telefoniranju tako, da bomo lahko po eni sami žici istočasno prenašali na velike daljave do 200 telefonskih pogovorov. Telefonirali bomo lahko istočasno v obeh smereh. Kolikega pomena bo to za telefonski promet, ni treba posebej naglašati. Pri novem izumu gre prav za prav za žico v žici. Zunanja žica je cevka in prava žica je šele v nji.

Grajski kino

Film, ki naj si ga vsak ogleda!

BOSANSKA RAPSODIJA

je posnet od prve do zadnje scene v najlepših krajih Hercegovine . . .

. . . prikazuje delo, čigar gradivo datira iz tradicionalne preteklosti Bosne . . .

. . . siže filma je prepleten z divnimi melodijami — sevdalinkami, prekrasnim biserom naše narodne poezije . . .

. . . junaki filma so možje, pravi možje, polni elementarnih strasti, borbenosti, toda plemenitega značaja, katerih življenje je prava

BOSANSKA RAPSODIJA

V glavni vlogi:

BRIGITTA HORNEY - WILLY EICHBERGER - ATILA HÖRBIGER

Film predvaja **GRAJSKI KINO** od 22. do 27. marca

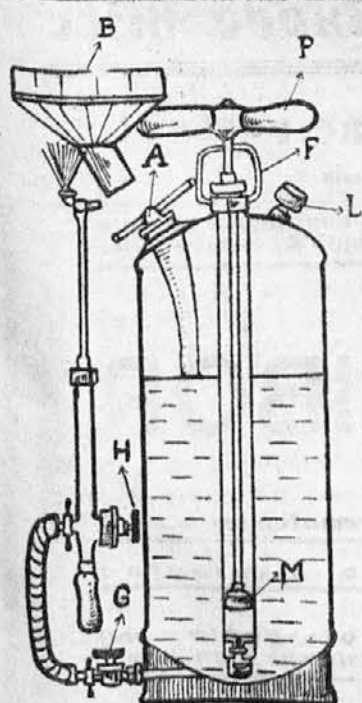
Rezervirajte si pravočasno sedeže!

Opravična številka IX I 4784/34-11

Dražbeni oklic

Dne 29. aprila 1935 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.
Zemljiška knjiga Bistrica pri Rušah vl. št. 185
Cenilna vrednost Din 82.782,20
Najmanjši ponudek Din 45.000,—
Vrednost pritiskline Din 5.160,—, katere so upoštevane že zgoraj pri cenilni vrednosti zemljišča.
Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 27. februarja 1935.

ŠKROPILKE

za uničevanje drevesnih škodljivcev

izdelek
'KOVINA'

se dobe pri železninah ter poljedelskih zadrugah.

Darujte za Pomožno akcijo!

Mali oglasi

Razno

POZOR! ALI ŽE VESTE,
kje dobite zajamčeno pristna štajerska vina? V Plzenskem dvoru A. Senica, Tattenbachova. Tam se toči le jeruzalemski, ritoznojčan in jareničan. Izborna kuhinja, vsak čas topla in mrzla jedila po zmerni ceni. 1135

HALO!

Čitaj in povej drugim! Moške toplice Din 24.—, ženske Din 16.—, blago, prvovrstno, garantirano, postrežba točna in solidna. Samo Ciril Lovca, Glavni trg 4, dvorišče. 1201

BREZ BANAČANA

naj bo naša klet založena in gosti le s pristnim štajerskim vinom postreženi. Pristna štajerska vina pa dobite le v restavraciji A. Senica, Plzenski dvor, Tattenbachova ulica, tik glavnega trga. 1136

OTROŠKI VOZIČEK

globok, poceni prodam. Meljska cesta 22. 1198

PREKLIC.

Podpisana Uršula Dvoršak iz Rošpoha preključujem in obžalujem neresnične besede, katere sem izrekla proti gospodu Karlu Šipeku iz Rošpoha in se zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja. Rošpolj, dne 23. marca 1935. Uršula Dvoršak. 1192

MOŠKE IN DEČJE OBLEKE.

punperce. Trenchcoatplašči znamke »Pimare« je najboljša in najcenejša konfekcija, ker je domači izdelek. Zaloga Srečo Pihlar, Gosposka 5. 1188

Brezplačni Singerjev tečaj v krojenju šivanju in vezenju

V času od 26. marca do 9. aprila 1935 v dvorani »Union« se bodo poučevala do sedaj še neznanca dela na Singer šivalnem stroju. — Prijave in pojasnila pri naših zastopnikih in v trgovini Glavni trg 24. 1109

Gostilna „BALKAN“

v nedeljo pojedina odojka ter pečenih piščancev, domačih klobas itd. Prvovrstno ljutomersko sortirano vino. — Za obilen obisk se priporoča gostilničar **F. L. Peklar**

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je „Večernik“.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako „Večernik“ izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v „Večernikovih“ malih oglasih. „Večernik“ dela za Vas, delajte Vi zanj!

POSOJILNCA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih vlog 60 milijonov Din
Rezervni sklad 9.668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

JOS TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično po-
djetje. Maribor. Slovenska
ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje
elektroinstalacije stanovan-
jskih hiš, vil, gospodarskih
objektov, zaloga motoriev.
Istencev, svetilk, elektroin-
stalacijskega blaga po kon-
kretnih cenah

SPREJMEM ABONENTE
na domačo hrano. Razen dru-
gih jedil nudim specialitete:
ribe, brželo, raznjiče, čevapči-
če, vse vseže in pečeno na
rešetki po zmernih cenah.
Večkrat v tednu primorske
»meneštre«, rizoto, makaroni
s fižolom. Točim črno, prist-
no dalmatinsko vino po Din
8.— liter, dobro štajersko po
Din 12.—. Gostilna »Rotovž«,
A. Vicel, Rotovski trg 8. 501

Posesi

DVE STAVBENI PARCELI
na prodaj. Vprašati Cankar-
jeva ul. 18, Pobrežje. 1160

DVOSTANOVANJSKA HIŠA
na prodaj. Studenci, Gregor-
čičeva ul. 16. 1193

LEPO POSESTVO
pri Mariboru pod ugodnimi
pogoji prodam. Brus, Maribor,
Mlinska ul. 9, dvorišče. 1194

PARCELE
1000 m², na prodaj v magda-
lenskem predmestju. Vprašati
Košaki 14. 1196

NOVOZGRADBA
2 sobi, vrt, Din 26.000.— Tr-
govska hiša z vrtom, periferi-
ja, 65.000.— Lepo posestvo, 7
oralov, hiša in delavnica, Din
65.000.— Posredovalnica »Ra-
pid«, Gosposka 28. 1202

TRI PARCELE
po 500 m², s studencem, m²
po Din 4.—, na prodaj, tudi
na obroke. Studenci, Kralja
Petra cesta 148. 1197

DRUŽINSKE HIŠE
kakor posestva tik Maribora
od Din 25.000 dalje. Maribor-
ske večstanovanjske hiše, go-
stilne, pekarije, prodaja Po-
sredovalnica, Maribor, Sloven-
ska ul. 26. 1207

PRODAM HIŠO
precej zemljišča, vodnjak. Ce-
na Din 22.000. Vprašati Franc
Perc, Zg. Radvanje 40. 1210

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po
skrajno zmernih cenah Zalo-
ga pohištva združenih mizar-
jev, Vetrinjska ulica 22, na-
sproti trdnici V. Weigl. 9-t.

KUHINJSKIH OPREM
spalnic, stolov, železnih postelj
ugodno in najceneje pri No-
vak-u, Koroška c. 8, Vetrinjs-
ka ul. 7. 1156

KOMPOSTNO ZEMLJO
za presajevanje cvetlic dobite
vsako množino pri Jemecu,
vrtinarstvo, Maribor, Prešer-
nova ulica. 1216

**KRASNE spomladanske
PLAŠČE
BLUZE
OBLEKE**

dobite sedaj ceneje

**V TRGOVSKEM DOMU
V MARIBORU**

Prodaj

NIZKE VRTNICE
holandski orjaški ribizel, ve-
likopodne vrtnice jagode dobite
pri Jemecu, vrtinarstvo, Ma-
ribor, Prešernova ul. 1217

PRISTEN AJDOV MED
po Din 10.— za kg oddaja
»Kmetijska družba«, Meljska
cesta 12. Telefon 2083. 1005

**NAPRODAJ MOTORNO KO-
LO**
s prikolico za Din 4000. Bet-
navska c. 1. 1153

DECIMALNO TEHTNICO
(300 kg), trgovsko opremo,
brusilni kamen in oleandre
prodaj. Naslov v upravi »Ve-
černika«. 1167

LEPA VRTNA LOPA
in nekaj trt žlahtnine za vrt-
ni nasad na prodaj. Naslov v
upravi »Večernika«. 1184

POMLADANSKO BLAGO
za kakoršnokoli obleko kupi-
te najceneje pri Srečkotu
Pihlarju, Gosposka 5. 1189

KLEMATIS.
modre barve, lepe močne sa-
dike oddam. Naslov v upravi
lista. 1191

ZELENJADNE SADIKE
zanesljivih vrst: Salata, maj-
ska kraljica, brazijanka; kar-
fijola, zelje, ohrovt, kolorabe
itd. Jemec, vrtinarstvo, Ma-
ribor, Prešernova ul. 1215

OTROŠKI SPORTNI VOZIČEK
dobro ohranjen, kupim. Po-
nudbe na upravo »Večernika«
pod »Takoje«. 1221

Kupim

Kupim dobro ohranjeno
MOTORNO KOLO.
Vprašati Gnušek, trgovec,
Glavni trg 6. 1157

V najem

**TRGOVINO Z MEŠANIM
BLAGOM**
vzame v najem takoj ali po-
zneje mlad. samski trgovec.
Ponudbe z navedbo prometa
in zaloge na upravo »Večerni-
ka« pod »Dober promet 30«. 1152

ZEMLJO
oddam v najem poceni. Melj-
ska c. 58. 1181

Sobo odda

LEPO, ZRAČNO SOBO
oddam s 1. aprilom boljše-
mu gospodu. Poizve se v trgo-
vini Kravos, Aleksandrova c.
13. 1150

SEPARIRANO SOBO
oddam. Aleksandrova 10-I.
1155

**OPREMLJENO ALI PRAZNO
SOBO**
takoj oddam dvema osebam
Betnavska c. 73. 1177

SOBO S ŠTEDILNIKOM
oddam. Zrkovska c. 33, P'o-
brežje. 1178

OPREMLJENO SOBO
oddam. Meljska c. 12-I. 1182

SOBO IN KUHINJO
oddam. Pobrežje. Zrkovska
c. 38. 1190

OPREMLJENO SOBO
oddam. Pojasnila daje hišnik.
Maistrova ul. 18. 1203

Sobo išče

Velika izbira
GOSPODIČNA
išče sobo z vso oskrbo. Po-
nudbe na upravo »Večernika«
pod »Mirno«. 1166

IŠČEM SOBO
v Meljskem okraju. Naslov
Erjavčeva ul. 14-I, levo. 1209

Stanovanje

SOLNČNO STANOVANJE,
sobo in kuhinjo, oddam s 1.
ali 15. aprilom. Kamnica 21.
1158

Zakonski par brez otrok išče
SOBO IN KUHINJO
s 1. majem. Ponudbe prosim
na upravo »Večernika« pod
»V. okraj«. 1159

GOSPODA SPREJMEM
na stanovanje in hrano. Stu-
denci, Sokolska ul. 95. 1195

DVA GOSPODA
sprejem na stanovanje in
hrano. Frankopanova ulica 41
1199

LEPO SOBO IN KUHINJO
za Din 180.— ter sobo s šte-
dilnikom oddam. Gosposvet-
ska 33, Pobrežje. 1200

ODDAM SOBO
in kuhinjo. Tržaška cesta 5.
ogel Primorske. 1204

NA STANOVANJE
sprejem gospoda s stalno
službo. Cena po dogovoru.
Pobreška cesta 11, dvorišče.
1205

SOLNČNO STANOVANJE
oddam. Studenci, dr. Krekova
ul. 6. 1208

SPREJMEM GOSPODA
na stanovanje in hrano. Vrba-
nova ul. 28, pritličje, desno.
1212

Službo dobi

IŠČEM VAJENCA
za slikarsko in plesarsko
obrt. Vinarska ul. 33. 1149

PRIDNO, POŠTENO DEKLO
se sprejme v trgovino. Mes-
plača Din 300.—. Naslov v
upravi lista. 1176

Službo išče

SAMOSTOJNA KUCHARICA
išče mesto s 1. aprilom. naj-
raje k gospodu. Naslov v upra-
vi »Večernika«. 1185

Natečaj

za osnutek lepaka za letošnji
»Mariborski teden«

Uprava »Mariborskega tedna« razpisuje natečaj za osnutek lepaka za letošnji »MARIBORSKI TEDEN«, ki bo trajal od

3. do 11. avgusta 1935

Osnutki morajo biti predloženi v naravni velikosti, t. j. 63×95 in v barvah prikladnih za tisk (največ sedem barv).

Napis na lepaku naj se glasi: »MARIBORSKI TEDEN 3. do 11. avgusta 1935«, »VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVILJA«, z opombo spodaj: 50% POPUSTA NA ŽELEZNICAH od 1. do 15. avgusta 1935.

Črke besedila morajo biti dobro čitljive. Vsak konkurent se lahko udeleži natečaja s poljubnim številom osnutkov.

Razpisane so sledeče nagrade:

- I. nagrada Din 1000.—
- II. nagrada Din 500.—
- III. nagrada Din 250.—
- IV. nagrada Din 250.—

Natečajniki morajo poslati z geslom opremljene osnutke do 28. aprila t. l. opoldne Upravi »Mariborskega tedna«, Maribor, Aleksandrova c. št. 35. Istočasno morajo poslati točen naslov v zapečateni kuverti, na kateri je navedeno geslo osnutka. 1173

Razsodišče tvorijo:

gg. dr. Franjo Lipold, predsednik »M. T.« in predsednik mesta Maribora; Henrik Saboty, industrijalec, Maribor; ing. arh. Joža Jelenc, Maribor; Josip I. Loos, ravn. »Putnika«, ing. arh. Saša Dev, Maribor. Vsi nagrajeni osnutki preidejo v last »Mariborskega tedna«; osnutek, ocenjen s prvo nagrado bo izvršen. Nenagrajene in neodkupljene osnutke lahko dvignejo natečajniki med 10. in 15. majem 1935, sicer zapadejo v last »Mariborskega tedna«. Vsi osnutki bodo razstavljeni tudi širšemu občinstvu.

MARIBOR, dne 15. marca 1935.

Poños

perice in gospodinje je lepo,
belo perilo, ki ga dá le

Riviera - terpentinovo milo

Zahtevajte ga povsod!

Izde. ano na polagi olivnega olja.

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na ogli
Gospoke - Slovenske ulice

**RANILNICA
DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pri Južnoštajerska hranilnica